

Štátna ochrana prírody Slovenskej republiky, Banská Bystrica

PROGRAM STAROSTLIVOSTI
CHRÁNENÉ VTÁČIE ÚZEMIE SĽŇAVA
2016 - 2045

Október 2015

1. Základné údaje

1.1 Kód územia: SKCHVU026

1.2 Príslušnosť k európskej sústave chránených území: Natura 2000

1.3. Kategória a názov územia

Príslušnosť k európskej sústave chránených území: Natura 2000
Kód územia: SKCHVU026
Kategória: Chránené vtáčie územie
Názov územia: **Síňava**

1.4. Platný právny predpis: Vyhláška Ministerstva životného prostredia SR. č. 32/2008 Z.z. zo 7.1.2008, ktorou sa vyhlasuje Chránené vtáčie územie Síňava, účinná od 1.2.2008.

1.5 Celková výmera územia a výmera podľa funkčných plôch

Celková rozloha CHVÚ Síňava stanovená vyhláškou je 512,79 ha. Spracovávaná výmera na základe vrstvy GIS ŠOPSR je 512,79 ha. Po zapracovaní CHVÚ do databáz C - registra katastra nehnuteľností (KN), na ktorom ŠOPSR pracuje, bude možné zosúladiť GIS vrstvu s parcelným stavom.

Tabuľka č.1: Výmera v členení podľa druhov pozemkov.

druh pozemku	výmera v ha	Zastúpenie v %
orná pôda	0,87	0,17
záhrada	0,07	0,01
TTP	6,17	1,20
vodná plocha	426,19	83,11
zastavaná plocha a nádvorie	12,43	2,42
ostatná plocha	67,05	13,08
Spolu	512,79	100,00

Výmery sú spracované podľa stavu katastra nehnuteľností k 1.5.2015.

1.6. Súčasný stav predmetu ochrany

1.6.1. Prírodné pomery

1.6.1. Prírodné pomery

Geografická poloha a vymedzenie územia

CHVU Sĺňava sa nachádza v západnej časti SR, v Trnavskom kraji, v okrese Piešťany. Územie CHVU je vymedzené ako plocha vodnej nádrže Sĺňava od cestného mosta na južnom okraji mesta Piešťany vrátane 2,5 km úseku pôvodného koryta Váhu pod priehradným múrom s príľahlým územím a Sokolovským mŕtvym ramenom.

Lokalita je prístupná po hrádzach nádrže a účelovými komunikáciami s možným prístupom zo severu od Piešťan z cesty č. II/499, z východu od Ratnoviec a Sokoloviec z cesty č. II/507 a zo západu od Piešťan a Drahoviec z cesty č. I/61. Neďaleko lokality prechádza aj železničná trať Bratislava – Košice so stanicou v Piešťanoch a zastávkou v Drahovciach.

Klíma

CHVÚ je súčasťou teplej klimatickej oblasti, teplého, suchého okrsku s miernou zimou s teplotou v januári nad -3°C , s počtom letných dní nad 50. Podľa údajov z meteorologickej stanice Piešťany je priemerná ročná teplota $9,2^{\circ}\text{C}$, v januári $-2,0^{\circ}\text{C}$, v júli $18,9^{\circ}\text{C}$. Priemerný ročný úhrn zrážok 600 – 700 mm, v júli pod 60 mm, v januári 30 až 40 mm, absolútne mesačné maximum pod 200 mm. Počet dní so snehovou prikrývkou je 40 - 60, priemerná výšky pokrývky je 7,5 cm. Územie patrí k mierne inverzným polohám, prevláda severozápadné prúdenie vzduchu o rýchlosti 4,5 až 6,5 m/s.

Geologické podmienky a formy reliéfu

V rámci regionálneho geologického členenia Slovenska (VASS, 1988) je CHVU súčasťou oblasti Vnútrohorské panvy a kotliny, jednotky Podunajská panva a podjednotky Trnavsko-dubnická panva.

Podložie územia CHVU tvorí neogén – sivé a pestré íly, prachy, piesky, štrky, slojky lignitu, sladkovodné vápence a polohy tufitov (brodské, gbelské, kolárovske, volkovské a čečehovské súvrstvie. V nadloží sú kvartérne, prevažne fluvialne sedimenty nivné humózne hliny alebo hlinito-pieščitú až štrkovito-pieščitú hliny dolinných nív.

V rámci geomorfologického členenia SR (MAZÚR & LUKNIŠ 1986) patrí CHVU do Alpsko-himalájskej sústavy, podsústavy Panónska panva, provincie Západopanónska panva, subprovincie Malá Dunajská kotlina, oblasti Podunajská nížina, celku Podunajská pahorkatina, podcelku Dolnovážska niva.

Geomorfologické pomery charakterizujú negatívne morfoštruktúry Panónskej panvy, mladé poklesávajúce s agradáciou. Charakteristický je reliéf rovín a nív. Nadmorská výška sa pohybuje od 148 do 191 m, priemerne 165 m.

Z pohľadu prebiehajúcich morfogenetických procesov ide o stabilné územie bez náchylnosti na deformácie, nie sú tu evidované historické ani recentné svahové poruchy. Potenciálna vodná erózia je slabá, odolnosť proti kompácii je slabá.

Hydrologické pomery

Územie CHVU spadá do hlavného povodia Váhu. Ide o vrchovinnú-nížinnú oblasť s dažďovo-snehovým typom režimu odtoku a akumuláciou v mesiacoch december – január, vysokou vodnatosťou vo februári až apríli, maximom v marci a minimom v novembri. Prirodzené odtokové pomery v území sú ovplyvnené sústavou vodných diel na Váhu, ktoré tvoria Vážsku kaskádu. Ťažiskom vlastnej lokality CHVU je umelo vytvorená vodná plocha vzniknutá vzduťou hladiny hrádzou vodného diela Sĺňava.

Lokalita CHVU patrí do hydrogeologického regiónu: Kvartér dunajských terás na úpätí Hronskej pahorkatiny s určujúcim typom medzizrnovej priepustosti. Hydrogeologické pomery charakterizuje veľmi vysoká prietočnosť a hydrogeologická produktivita.

Pôdy

V alúviu rieky Váh prevládajú fluvizeme typické karbonátové, sprievodné fluvizeme glejové a arenické karbonátové založené na substráte karbonátových aluviálnych sedimentov. Zastúpené sú pôdy prevažne hlinito-piesčité.

V území CHVU a okolí prevládajú poľnohospodárske pôdy nekontaminované, resp. mierne kontaminované, odolnosť proti kompácii je slabá až stredná.

Flóra a fauna

Flóra aj fauna je daná polohou CHVÚ Sĺňava v nížinatej oblasti stredného Považia. Flóra zodpovedá faktu, že 83,54 % CHVÚ je vodná plocha a vhodné prostredie pre rastlinstvo sa nachádza na kosených hrádzach, Vtáčom ostrove, časti vodnej nádrže „Výsadba“ a v časti CHVÚ v inundácii Váhu.

Po r. 1968 sa začalo na brehoch nádrže s vysádzaním vrbových odrezkov, z ktorých sa neskôr vyvinul súvislý porast, ktorý dnes lemuje brehy nádrže. Samotné hrádze sú pravidelné kosené a vytvorili sa na nich trávnaté rastlinné spoločenstvá. Časť CHVÚ, ktorá sa nachádza v inundácii Váhu, je v súčasnosti typická zanedbaná lesostep a v časti okolo samotného Váhu a jeho ramien ide o vrbovo-topoľový lužný les.

Vtáčí ostrov bol spočiatku úplne bez rastlinného pokryvu. V práci MATOUŠKA B., MATOUŠKA F. a KUBÁNA (1984) boli z ostrova uvádzané nasledovné druhy rastlín: hadinec obyčajný (*Echium vulgare*), žerucha poľná (*Lepidium campestre*), parumanček prímorský (*Tripleurospermum ummaritimum*), palina obyčajná (*Artemisia vulgaris*), vrbica vrboľistá (*Lythrum salicaria*), ovsík obyčajný (*Arrhenatherum elatius*), pichliač roľný (*Cirsium arvense*), rezeda

žltá (*Reseda lutea*), silenka nadutá (*Silene cucubalus*), chrastnica trstovitá (*Baldigera arundinacea*), smola lekárska (*Anchusa officinalis*), mydlica lekárska (*Saponaria officinalis*), mak vlčí (*Papaver rhoeas*), šťav konský (*Rumex hydrolapathum*). Ďalšie druhy sú uvádzané v práci KUBÁN a SABO (1986): loboda konáristá (*Atriplex patula*), čakanka obyčajná (*Cichorium intylus*), štetka lesná (*Dipsacus sylvestris*), hluchavka škvrnitá (*Lamium maculatum*), komonica biela (*Melilotus albus*), komonica lekárska (*Melilotus officinalis*), mäta roľná (*Mentha arvensis*), zdravienok neskorý (*Odontites serotinus*), vratič obyčajný (*Tanacetum vulgare*), parumanček nevoňavý (*Tripleurosperm uminodorum*), prhľava dvojdomá (*Urtica dioica*), jelša lepkavá (*Alnus glutinosa*), čerešňa vtáčia (*Cerasus avium*), topoľ čierny (*Populus nigra*), agát biely (*Robinia pseudoacacia*), bolehlav škvrnitý (*Conium maculatum*), plamienok plotný (*Clematis vitalba*) a ostružina ožina (*Rubus caesius*). V roku 2014 boli zistené tieto invázy druhov rastlín: pajaseň žliazkatý (*Ailanthus altissima*), slnečnica hľuznatá (*Helianthus tuberosus*), netýkavka žliazkatá (*Impatiens glandulifera*), ježatec laločnatý (*Echinocystis lobata*) a javorovec jaseňolistý (*Negundo aceroides*). Prirodzenou aj umelou cestou sa na lokalite Výsadba vytvorili prevažne litorálne porasty rastlín.

Z pohľadu fauny CHVÚ Sĺňava bol cieľný a dlhodobý prieskum venovaný len avifaune, nakoľko územie predstavuje významnú migračnú trasu, zimovisko, ale aj hniezdisko pre vodné vtáctvo. Ostatné zložky fauny mapované systematicky neboli.

Na základe monitoringu a starších údajov bolo v území v rokoch 1959 - 2012 zistených 245 druhov vtáctva (KAŇUŠČÁK, 2012).

Tab. 1. Zoznam druhov vtáctva zistených v CHVÚ Sĺňava rokoch 1959-2012

<i>Gavia stellata</i>	<i>Charadrius hiaticula</i>	<i>Prunella collaris</i>
<i>Gavia arctica</i>	<i>Charadrius alexandrinus</i>	<i>Erithacus rubecula</i>
<i>Gavia immer</i>	<i>Pluvialis apricaria</i>	<i>Luscinia luscinia</i>
<i>Tachybaptus ruficollis</i>	<i>Pluvialis squatarola</i>	<i>Luscinia megarhynchos</i>
<i>Podiceps cristatus</i>	<i>Vanellus vanellus</i>	<i>Luscinia svecica</i>
<i>Podiceps grisegena</i>	<i>Calidris alba</i>	<i>Phoenicurus ochruros</i>
<i>Podiceps auritus</i>	<i>Calidris minuta</i>	<i>Phoenicurus phoenicurus</i>
<i>Podiceps nigricollis</i>	<i>Calidris temminckii</i>	<i>Saxicola rubetra</i>
<i>Phalacrocorax carbo</i>	<i>Calidris ferruginea</i>	<i>Saxicola torquata</i>
<i>Botaurus stellaris</i>	<i>Calidris alpina</i>	<i>Oenanthe oenanthe</i>
<i>Ixobrychus minutus</i>	<i>Philomachus pugnax</i>	<i>Monticola saxatilis</i>
<i>Nycticorax nycticorax</i>	<i>Lymnocyptes minimus</i>	<i>Turdus merula</i>
<i>Ardeola ralloides</i>	<i>Gallinago gallinago</i>	<i>Turdus pilaris</i>
<i>Egretta garzetta</i>	<i>Gallinago media</i>	<i>Turdus philomelos</i>
<i>Egretta alba</i>	<i>Limosa limosa</i>	<i>Turdus iliacus</i>
<i>Ardea cinerea</i>	<i>Limosa lapponica</i>	<i>Turdus viscivorus</i>
<i>Ardea purpurea</i>	<i>Numenius arquata</i>	<i>Locustella naevia</i>
<i>Ciconia nigra</i>	<i>Tringa erythropus</i>	<i>Locustella fluviatilis</i>
<i>Ciconia ciconia</i>	<i>Tringa totanus</i>	<i>Locustella luscinioides</i>

<i>Platalea leucorodia</i>	<i>Tringa nebularia</i>	<i>Acrocephalus melanopogon</i>
<i>Cygnus olor</i>	<i>Tringa ochropus</i>	<i>Acrocephalus paludicola</i>
<i>Cygnus columbianus</i>	<i>Tringa glareola</i>	<i>Acrocephalus schoenobaenus</i>
<i>Cygnus cygnus</i>	<i>Actitis hypoleucos</i>	<i>Acrocephalus palustris</i>
<i>Anser fabalis</i>	<i>Arenaria interpres</i>	<i>Acrocephalus scirpaceus</i>
<i>Anser albifrons</i>	<i>Phalaropus lobatus</i>	<i>Acrocephalus arundinaceus</i>
<i>Anser anser</i>	<i>Phalaropus fulicarius</i>	<i>Hippolais icterina</i>
<i>Branta canadensis</i>	<i>Stercorarius parasiticus</i>	<i>Sylvia nisoria</i>
<i>Tadorna ferruginea</i>	<i>Larus melanocephalus</i>	<i>Sylvia curruca</i>
<i>Tadorna tadorna</i>	<i>Larus minutus</i>	<i>Sylvia communis</i>
<i>Alopochen aegyptiacus</i>	<i>Larus ridibundus</i>	<i>Sylvia borin</i>
<i>Anas penelope</i>	<i>Larus delawarensis</i>	<i>Sylvia atricapilla</i>
<i>Anas strepera</i>	<i>Larus canus</i>	<i>Phylloscopus sibilatrix</i>
<i>Anas crecca</i>	<i>Larus fuscus</i>	<i>Phylloscopus collybita</i>
<i>Anas platyrhynchos</i>	<i>Larus cachinnans</i>	<i>Phylloscopus trochilus</i>
<i>Anas acuta</i>	<i>Larus michahellis</i>	<i>Regulus regulus</i>
<i>Anas querquedula</i>	<i>Larus argentatus</i>	<i>Regulus ignicapillus</i>
<i>Anas clypeata</i>	<i>Rissa tridactyla</i>	<i>Muscicapa striata</i>
<i>Netta rufina</i>	<i>Gelochelidon nilotica</i>	<i>Ficedula parva</i>
<i>Aythya ferina</i>	<i>Sterna caspia</i>	<i>Ficedula albicollis</i>
<i>Aythya nyroca</i>	<i>Sterna hirundo</i>	<i>Ficedula hypoleuca</i>
<i>Aythya collaris</i>	<i>Sterna paradisaea</i>	<i>Panurus biarmicus</i>
<i>Aythya fuligula</i>	<i>Sterna albifrons</i>	<i>Aegithalos caudatus</i>
<i>Aythya marila</i>	<i>Chlidonias hybridus</i>	<i>Parus palustris</i>
<i>Somateria mollissima</i>	<i>Chlidonias niger</i>	<i>Parus montanus</i>
<i>Clangula hyemalis</i>	<i>Chlidonias leucopterus</i>	<i>Parus ater</i>
<i>Melanitta nigra</i>	<i>Columba oenas</i>	<i>Parus caeruleus</i>
<i>Melanitta fusca</i>	<i>Columba palumbus</i>	<i>Parus major</i>
<i>Bucephala clangula</i>	<i>Streptopelia decaocto</i>	<i>Sitta europaea</i>
<i>Mergus albellus</i>	<i>Streptopelia turtur</i>	<i>Tichodroma muraria</i>
<i>Mergus serrator</i>	<i>Cuculus canorus</i>	<i>Certhia familiaris</i>
<i>Mergus merganser</i>	<i>Tyto alba</i>	<i>Certhia brachydactyla</i>
<i>Oxyura leucocephala</i>	<i>Bubo bubo</i>	<i>Remiz pendulinus</i>
<i>Pernis apivorus</i>	<i>Asio otus</i>	<i>Oriolus oriolus</i>
<i>Milvus milvus</i>	<i>Asio flammeus</i>	<i>Lanius collurio</i>
<i>Haliaeetus albicilla</i>	<i>Apus apus</i>	<i>Lanius excubitor</i>
<i>Circus aeruginosus</i>	<i>Alcedo atthis</i>	<i>Garrulus glandarius</i>
<i>Circus cyaneus</i>	<i>Merops apiaster</i>	<i>Pica pica</i>
<i>Accipiter gentilis</i>	<i>Upupa epops</i>	<i>Corvus monedula</i>
<i>Accipiter nisus</i>	<i>Jynx torquilla</i>	<i>Corvus frugilegus</i>
<i>Buteo buteo</i>	<i>Picus canus</i>	<i>Corvus corone</i>
<i>Buteo rufinus</i>	<i>Picus viridis</i>	<i>Corvus corax</i>

<i>Buteo lagopus</i>	<i>Dendrocopos major</i>	<i>Sturnus vulgaris</i>
<i>Aquila heliaca</i>	<i>Dendrocopos syriacus</i>	<i>Passer domesticus</i>
<i>Pandion haliaetus</i>	<i>Dendrocopos medius</i>	<i>Passer montanus</i>
<i>Falco tinnunculus</i>	<i>Galerida cristata</i>	<i>Montifringilla nivalis</i>
<i>Falco columbarius</i>	<i>Lullula arborea</i>	<i>Fringilla coelebs</i>
<i>Falco subbuteo</i>	<i>Alauda arvensis</i>	<i>Fringilla montifringilla</i>
<i>Falco cherrug</i>	<i>Eremophila alpestris</i>	<i>Serinus serinus</i>
<i>Falco peregrinus</i>	<i>Riparia riparia</i>	<i>Carduelis chloris</i>
<i>Perdix perdix</i>	<i>Hirundo rustica</i>	<i>Carduelis carduelis</i>
<i>Coturnix coturnix</i>	<i>Delichon urbica</i>	<i>Carduelis spinus</i>
<i>Phasianus colchicus</i>	<i>Anthus trivialis</i>	<i>Carduelis cannabina</i>
<i>Rallus aquaticus</i>	<i>Anthus pratensis</i>	<i>Carduelis flavirostris</i>
<i>Porzana porzana</i>	<i>Anthus cervinus</i>	<i>Carduelis flammea</i>
<i>Porzana parva</i>	<i>Anthus spinoletta</i>	<i>Loxia curvirostra</i>
<i>Crex crex</i>	<i>Motacilla flava</i>	<i>Pyrrhula pyrrhula</i>
<i>Gallinula chloropus</i>	<i>Motacilla cinerea</i>	<i>Coccothraustes coccothraustes</i>
<i>Fulica atra</i>	<i>Motacilla alba</i>	<i>Plectrophenax nivalis</i>
<i>Grus grus</i>	<i>Bombycilla garrulus</i>	<i>Emberiza citrinella</i>
<i>Haematopus ostralegus</i>	<i>Cinclus cinclus</i>	<i>Emberiza schoeniclus</i>
<i>Himantopus himantopus</i>	<i>Troglodytes troglodytes</i>	<i>Miliaria calandra</i>
<i>Charadrius dubius</i>	<i>Prunella modularis</i>	

Pre veľkú časť vtáčích druhov zistených v CHVÚ Sĺňava má táto lokalita len priemerný alebo okrajový význam. V prípade niektorých druhov vodného vtáctva však patrí územie medzi významnejšie hniezdiská na strednom Považí kvôli Vtáčiemu ostrovu, kde hniezdi významná populácia rybára riečneho (*Sterna hirundo*), čajky čiernohlavej (*Larus melanocephalus*) a je jedným z troch miest na Slovensku, kde bolo zaznamenané hniezdenie čajky sivej (*Larus canus*). V rámci celého Slovenska ide dnes o najvýznamnejšie hniezdisko čajky smejivej (*Larus ridibundus*). Preto rovnako, ako je pre rybára riečneho (*Sterna hirundo*) dôležitý manažment Vtáčieho ostrova, tak je dôležitý aj pre tieto druhy.

Z cicavcov bol zaznamenaný výskyt minimálne 7 jedincov nutrie riečnej (*Myocastor coypus*), ktorá je na našom území nepôvodná a spôsobuje závažné škody na vodnom vtáctve, čo potvrdzujú údaje od nás, ale hlavne zo zahraničia. Z invázných druhov predstavuje veľké potenciálne riziko výskyt norka amerického, ktorý sa šíri z juhu krajiny a z Českej republiky. Prítomnosť norka na ostrove by mala katastrofálne následky nielen na vtákoch ale aj ostatných stavovcoch, pretože norok americký je potravný oportunist. Údaje o ďalších cicavcoch pochádzajú z náhodných pozorovaní: potkan hnedý (*Rattus norvegicus*), hryzec vodný (*Arvicola terrestris*), bobor vodný (*Castor fiber*), ryšavka lesný (*Apodemus sylvaticus*), hraboš poľný (*Microtus arvalis*), ondatra pižmová (*Ondatra zibethicus*) (BENKO in verb.). V minulosti bol na Vtáčom ostrove zaznamenaný tchor tmavý a kuna skalná, pravdepodobne ide o jedince umelo dovlečené na ostrov (FÁBRY in verb.). Na ostrove sa okrem toho vyskytuje populácia králika divého (*Oryctolagus cuniculus*), ktorá významne prispieva k znižovaniu pokrývnosti vegetácie a pomáha tak udržiavať vhodné podmienky pre hniezdenie rybára riečneho.

Vymedzenie a opis biotopov druhov

Predmetom ochrany v území sú tri druhy - rybár riečny (*Sterna hirundo*), čajka čiernohlavá (*Larus melanocephalus*) a čajka sivá (*Larus canus*). Hniezdnymi biotopmi rybára riečného sú oblasti väčších riek a stojatých vôd so štrkovými ostrovmi a brehmi (DAROLOVÁ 2002). Vo svete obýva širokú škálu biotopov od pieskových pláži na morských kosách, cez medzidunové zatrávené oblasti, pieskové, skalnaté ale aj vegetáciou pokryté ostrovy, rieky a jazerá. Adaptuje sa aj na umelé hniezdné biotopy a v Európe osídľuje stredné toky riek a ich ústia (GOCHFELD et al. 2013). Podobného charakteru sú aj hniezdiská na Slovensku. Pôvodne hniezdil na riečnych ostrovoch väčších a stredne veľkých riek. Tohto charakteru bolo aj hniezdisko na Váhu pri Melčiciach neďaleko od Dubnického štrkoviska pred jeho reguláciou v tridsiatych rokoch minulého storočia (FERIANC 1977). Dnešné hniezdiská na ostrovoch na rybníkoch, vodných nádržiach a štrkoviskách, kde dnes na Slovensku hniezdi väčšina populácie, sú len náhradnými biotopmi po regulácii riek. Tieto náhradné lokality však vo významnejšom počte využíva ako hniezdiská, len ak je vegetácia na ostrovoch nízka, riedka, resp. úplne absentujúca a hniezdny substrát je pieskový, resp. štrkový. V rámci CHVÚ Sĺňava hniezdi druh iba na ostrove vodného diela. Ostrov má približne 3 ha a vznikol nasypáním štrkopieskov v sedemdesiatych rokoch minulého storočia (KUBÁN et al. 1998). Po okrajoch je zarastený náletovými drevinami, vnútorná časť ostrova je porastená ruderalnou vegetáciou. Rybáre riečne hniezdia v CHVÚ Sĺňava v zmiešanej kolónii s čajkami smejivými a čajkami čiernohlavými, obsadzujú menej zarastené časti ostrova s obnaženým štrkovým povrchom. Potravné biotopy druhu sa nachádzajú priamo na vodnom diele, v inundácii Váhu, mŕtvych ramenách a štrkoviskách.

Hniezdnymi biotopmi čajky čiernohlavej sú štrkové ostrovy s nízkym porastom tráv na vodných nádržiach a rybníkoch (SVETLÍK et al. 2002). Vo svete obýva pobrežia, ústia riek, prístavy, močiare, vnútrozemské jazerá, polia a pasienky. Hniezdiská sa nachádzajú na pobreží Stredozemného mora, v pobrežných lagúnach, v otvorenej krajine na stepných jazerách a močiaroch. V SZ Európe hniezdi aj na pobreží slaných močiarov (Burger et al. 2015). Na Slovensku hniezdi čajka čiernohlavá v náhradných biotopoch po regulácii riek - na ostrovoch vodných nádrží, priehrad a na štrkoviskách. Hniezdenie je viazané na kolónie čajky smejivej, len vzácné hniezdi samostatne. Ostrovy sú zarastené nízkou vegetáciou, tvorenou jemnými trávami alebo holými štrkovo-kamennými plochami. Vzácné hniezdi vo vyššej vegetácii (SOS/BirdLife 2013). V CHVÚ Sĺňava hniezdi druh iba na ostrove vodného diela v zmiešanej kolónii s rybármi riečnymi a čajkami smejivými. Čajka čiernohlavá obsadzuje menej zarastené časti ostrova s obnaženým štrkovým povrchom. Potravné biotopy druhu sa nachádzajú priamo na vodnom diele, v inundácii Váhu, mŕtvych ramenách a štrkoviskách.

Hniezdnymi biotopmi čajky sivej sú štrkové ostrovy na vodných nádržiach a rybníkoch (DAROLOVÁ & DANKO 2002). Vo svete obsadzuje širšiu škálu biotopov, akými sú napríklad pobrežné oblasti, poľnohospodárska krajina a vodné nádrže. Hniezdi na útesoch, ostrovoch, plážach, lúkach a v mokradňových oblastiach (BURGER et al. 2013). Známe sú hniezdenia aj na stavbách a mimo kolónii čajok. Na Slovensku hniezdi v náhradných biotopoch po regulácii riek - na ostrovoch vodných nádrží, priehrad a štrkoviskách v kolóniách čajky

smejivej. V CHVÚ Sĺňava hniezdi druh iba na ostrove vodného diela v zmiešanej kolónii s rybármi riečnymi a čajkami smejivými. Ostrov má približne 3 ha a vznikol nasypáním štrkopieskov v sedemdesiatych rokoch minulého storočia (KUBÁN et al. 1998). Po okrajoch je zarastený náletovými drevinami, vnútorná časť ostrova je porastená ruderálnou vegetáciou. Hniezdny biotop čajky sivej by mal byť bez náletov vysokého bylinného porastu a náletových drevín. Potravné biotopy druhu sa nachádzajú v okolí vodnej nádrže, na poliach a v inundácií Váhu. Počas migrácie sa čajka sivá vyskytuje v celom CHVÚ a jeho okolí, často v krdľoch čítajúcich niekoľko sto jedincov.

1.6.2. Stručný popis predmetu ochrany

Predmetom ochrany Chráneného vtáčieho územia Sĺňava je zabezpečenie priaznivého stavu biotopov druhov vtákov európskeho významu a biotopov sťahovavých druhov vtákov a zabezpečenia podmienok ich prežitia a rozmnožovania. Sĺňava je jedným z piatich najvýznamnejších území na Slovensku pre hniezdenie nasledovných druhov - rybár riečny (*Sterna hirundo*), čajka čiernohlavá (*Larus melanocephalus*) a čajka sivá (*Larus canus*).

1.6.3. Hodnotenie stavu predmetu ochrany, stanovenie priorit ochrany

Pri zhodnotení stavu predmetu ochrany sa vychádzalo z hodnotenia priaznivého stavu druhov, ktoré sú predmetmi ochrany v jednotlivých CHVÚ na základe dát z monitoringu z rokov 2010-2012. Pre potreby hodnotenia stavu druhu je potrebné zohľadniť nielen stav populácie, ale aj biotopov a ohrození, preto sa pri hodnotení kritériá populácie, biotopov a ohrození uvádzajú v programe starostlivosti v celom rozsahu. Pre zhodnotenie napĺňania programu starostlivosti bude potrebné merať zmeny stavu druhov tými istými kritériami ako bol hodnotený ich stav v roku 2010-2012. Len takéto meranie stavu zabezpečí porovnateľné vyhodnotenie stavu pri neskoršom hodnotení. Z tohto dôvodu je nižšie uvedená pre každý predmet ochrany celá tabuľka hodnotenia priaznivého stavu v kapitole 1.6.3.1.

Stručné, súhrnné, celkové zhodnotenie stavu predmetov ochrany je uvedené v kapitole 1.6.3.2. a stanovenie cieľových stavov druhov je uvedené v kapitole 1.6.3.3. a osobitných záujmov u dotknutých druhov v kapitole 1.6.3.4.

1.6.3.1. Súčasný stav druhu

*1.6.3.1.1. Definovanie priaznivého stavu rybára riečneho (*Sterna hirundo*) v Chránenom vtáčom území Sĺňava*

Rozšírenie, početnosť a charakteristika druhu:

V rámci CHVÚ Sĺňava hniezdi druh iba na Vtáčom ostrove. V roku 2009 hniezdilo na ostrove 50 párov, v roku 2010 99 párov, roku 2011 50 párov, v roku 2012 51 párov a v roku 2013 hniezdilo 60 párov rybárov. Prudký nárast populácie v roku 2010 bol časovo zhodný so zničením hniezdnej kolónie rybárov počas povodní na Dubnickom štrkovisku, kedy sa pravdepodobne časť rybárov presunula na Sĺňavu. Presuny medzi kolóniami rybárov sú doložené výsledkami krúžkovania. Rybáre riečne hniezdia v CHVÚ Sĺňava v zmiešanej kolónii s čajkami smejivými a čajkami čiernohlavými, bez možnosti vytvoriť separované

kolónie, čo znižuje ich hniezdnu úspešnosť. Rybáre začínajú hniezdiť neskôr ako čajky, obsadzujú menej zarastené časti ostrova s obnaženým štrkovým povrchom.

Hlavné biotopy výskytu v CHVÚ Síňava:

Ostrov, ktorý je jediným miestom hniezdenie druhu, má približne 3 ha a vznikol nasypáním štrkopieskov v sedemdesiatych rokoch minulého storočia (KUBÁN, MATOUSEK, ŠIŠKA, TRNKA, TRNKOVÁ 1998). Po okrajoch je zarastený náletovými drevinami, vnútorná časť ostrova je porastená ruderálnou vegetáciou. Potravné biotopy druhu sa nachádzajú priamo na vodnom diele, ale aj v inundácii Váhu, mŕtvych ramenách a štrkoviskách.

Definovanie stavu druhu rybár riečny (*Sterna hirundo*)

Kritériá hodnotenia		PRIAZNIVÝ STAV		NEPRIAZNIVÝ STAV
		A - dobrý	B - priemerný	C - nepriaznivý
populácia	1.1. veľkosť populácie	v CHVÚ hniezdi minimálne 60 párov	v CHVÚ hniezdi 40 - 60 párov	v CHVÚ hniezdi maximálne 40 párov
	1.2. populačný trend	populácia má za posledných 5 rokov rastúci trend o vyše 20 %	populácia je v priebehu posledných 5 rokov stabilná, alebo mierne kolíše ($\pm 20\%$)	populácia má za posledných 5 rokov klesajúci trend o viac ako 20%
	1.3. areálový trend	veľkosť plochy obsadenej rybármi na hniezdnom ostrove za posledných 5 rokov sa zväčšuje	veľkosť plochy obsadenej rybármi na hniezdnom ostrove je posledných 5 rokov stabilná alebo kolíše v rozsahu 30%	veľkosť plochy obsadenej rybármi na hniezdnom ostrove za posledných 5 rokov sa znižuje o vyše 30%
biotop	2.1. hniezdny biotop	celý hniezdny ostrov je vhodne manažovaný, je pokrytý štrkovým substrátom, s nízkou a riedkou vegetáciou	minimálne 50% plochy ostrova je vhodne manažovaného je pokrytý štrkovým substrátom, s nízkou a riedkou vegetáciou	menej ako 50% plochy hniezdného ostrova je vhodne manažovaného
	2.2. potravný biotop	v blízkosti hniezdisk (do 3 km) sú dostatočne veľké potravné biotopy stojatých aj tečúcich vôd s dostatkom malých rybiek	v blízkosti hniezdisk (do 3 km) sú čiastočne obmedzené potravné biotopy stojatých aj tečúcich vôd s dostatkom malých rybiek	v blízkosti hniezdisk (do 3 km) sa nenachádzajú dostatočné potravné biotopy stojatých aj tečúcich vôd s dostatkom malých rybiek

ohrozenia	3.1. stupeň ohrozenia druhu (prenasledovanie, vyrušovanie)	počas hniezdneho obdobia nedochádza k žiadnym negatívnym vplyvom na hniezdisku, vstup do kolónie je eliminovaný, monitoring je uskutočňovaný z bezpečnej vzdialenosti bez priameho vstupu do kolónie rybáre majú dostatok miesta na hniezdenie a nie sú vytláčané čajkami smejivými	počas hniezdneho obdobia dochádza k obmedzeným rušivým vplyvom bez priameho ohrozovania hniezd, ako napríklad rybolov a rekreácia hniezdny ostrov je obsadený čajkami smejivými, znižuje sa hniezdna úspešnosť rybárov riečnych	počas hniezdneho obdobia dochádza k výrazným rušivým vplyvom hniezdna kolónia je opakovane vyrušovaná pri športovom rybolove, vodných športoch a rekreácii do kolónie alebo tesnej blízkosti ostrova je vstupované pri športovom rybolove, pri vodných športoch a rekreácii alebo pri fotografovaní vtáctva hniezdny ostrov je husto obsadený čajkami smejivými
	3.2. stupeň ohrozenia druhu predáciou	na ostrove sa počas hniezdneho obdobia nevyskytujú predátory	hniezdny ostrov sporadicky navštevujú predátory (kuny, potenciálne norok americký)	ostrov opakovane navštevujú predátory (kuny, potenciálne norok americký)
	3.3. stupeň ohrozenia hniezdneho biotopu	hniezdny ostrov nie je ohrozený nedostatkom manažmentu	menej ako 50 % plochy ostrova je ohrozeného nedostatkom manažmentu	viac ako 50 % plochy hniezdneho ostrova je ohrozeného nedostatkom manažmentu

Vyhodnotenie súčasného stavu (body):

Kritérium		Stav	Váha parametra	Počet bodov
Populácia	1.1. Veľkosť populácie	3	3	9
	1.2. Populačný trend	2	3	6
	1.3. Areálový trend	2	2	4
Biotop	2.1. Hniezdny biotop	1	3	3
	2.2. Potravný biotop	2	3	6
Ohrozenia	3.1. Stupeň ohrozenia druhu	2	3	6
	3.2. stupeň ohrozenia druhu predáciou	3	3	9
	3.3. Stupeň ohrozenia biotopu	1	3	3
Možný počet bodov				69
Dosiahnuté body				46

*Bodová hodnota stavu: A = 3 body, B = 2 body, C = 1 bod

Percentá

A – dobrý	B – priemerný	C – nepriaznivý
100–78 %	77–55 %	54–33 %
	66 %	

Zhodnotenie

Na základe zadaných kritérií hodnotenia zaraďujeme druh rybár riečny (*Sterna hirundo*) v celkovom hodnotení do priemerného priaznivého stavu B s hodnotou 66 %.

V hodnotení udávame priemerný priaznivý stav z nasledovných dôvodov:

Udržanie hniezdnej populácie rybára riečneho je podmienený pravidelným intenzívnym manažmentom hniezdného biotopu na ktorom je tento druh závislý. V posledných rokoch je tento manažment vykonávaný nepravidelne a v nedostatočnom rozsahu. Porasty inváznych rastlín (pajaseň žliazkatý, javorovec jaseňolistý, slnečnica hľuznatá) zaberajú už približne 10% ostrova a znižujú plochu vhodného hniezdného biotopu nielen rybárov riečnych, ale aj početnej populácie čajok, ktoré následne vytlačujú rybáre. Pri absencii vhodného manažmentu sa dá v budúcnosti očakávať pokles hniezdnej populácie rybárov riečnych v území. V rámci CHVÚ Sĺňava dochádza k vyrušovaniu vtákov športovými rybármi a rekreantmi, ktorí vstupujú na ostrov alebo sa pohybujú v jeho tesnom okolí. Zintenzívnenie vodných športov v okolí hniezdného ostrova by v budúcnosti mohlo spôsobiť pokles hniezdnej populácie rybárov riečnych. Každý vstup do kolónie v čase výchovy mláďat má za následok straty na mláďatách, preto je dôležité eliminovať každé vyrušovanie v tomto citlivom období efektívnym uplatňovaním a kontrolou dodržiavania ustanovení vyhlášky.

1.6.3.1.2 Definovanie priaznivého stavu čajky čiernohlavej (*Larus melanocephalus*) v Chránenom vtáčom území Sĺňava

Rozšírenie, početnosť a charakteristika druhu:

Druh hniezdi v území od roku 1996. V tomto roku bolo aj prvý krát doložené hniezdenie z územia Slovenska. Hniezdna lokalita druhu je na ostrove na vodnom diele Sĺňava. Čajka čiernohlavá hniezdi v spoločnej kolónii s čajkami smejivými a rybármi riečnymi. Málo odlišné vajcia od čajky smejivej znáša do pomerne malých hniezd vystlaných jemným rastlinným materiálom. Čajka čiernohlavá začína hniezdiť neskôr ako čajka smejivá. Má sklon vytvárať v spoločnej kolónii malé subkolónie, ale hniezdi aj jednotlivo medzi čajkami smejivými. Sú známe prípady vytvárania zmiešaných párov s čajkou smejivou. Hniezdna populácia čajky čiernohlavej v území nikdy nebola vysoká a vykazuje výkyvy v početnosti, čo je pre tento

druh typické. V roku 2009 hniezdilo v území 8 párov, v roku 2010 hniezdilo 13 párov, v roku 2011 hniezdilo 5 párov, v roku 2012 hniezdilo 5 párov a v roku 2013 hniezdilo 10 párov.

Hlavné biotopy výskytu v CHVÚ Sĺňava:

Ostrov, ktorý je jediným miestom hniezdenie druhu, má približne 3 ha a vznikol nasypaním štrkopieskov v sedemdesiatych rokoch minulého storočia (KUBÁN, MATOUSEK, ŠIŠKA, TRNKA, TRNKOVÁ 1998). Po okrajoch je zarastený náletovými drevinami, vnútorná časť ostrova je porastená ruderálnou vegetáciou. Hniezdnym biotopom druhu sú málo zarastené časti ostrova s krátkym bylinným porastom bez prítomnosti väčších drevín. Potravu čajky čiernohlavej tvorí hlavne suchozemský a vodný hmyz a v menšej miere stavovce. Zbiera ju na zemi a vodnej hladine, alebo loví vo vzduchu. Potravné biotopy druhu sa nachádzajú priamo na vodnom diele, ale aj na okolitých poliach.

Definovanie stavu druhu čajka čiernohlavá (*Larus melanocephalus*)

Kritériá hodnotenia		PRIAZNIVÝ STAV		NEPRIAZNIVÝ STAV
		A - dobrý	B - priemerný	C - nepriaznivý
populácia	1.1. veľkosť populácie	v CHVÚ hniezdi vyše 10 párov	v CHVÚ hniezdi 5 - 9 párov	v CHVÚ hniezdi maximálne 5 párov
	1.2. populačný trend	populácia má za posledných 5 rokov rastúci trend o vyše 20 %	populácia je v priebehu posledných 5 rokov stabilná, prípadne mierne kolíše ($\pm 20\%$)	populácia má za posledných 5 rokov klesajúci trend o vyše 20 %
	1.3. areálový trend	rozloha hniezdnej kolónie druhu v CHVÚ za posledných 5 rokov rastie	rozloha hniezdnej kolónie v CHVÚ je posledných 5 rokov sú stabilné	rozloha hniezdnej kolónie za posledných 5 rokov klesá
biotop	2.1. hniezdny biotop	celý hniezdny ostrov je vhodne manažovaný bez rušivých vplyvov	ostrov je minimálne na 50% plochy vhodne manažovaný a len lokálne vystavený rušivým vplyvom	menej ako 50% plochy hniezdného ostrova je vhodne manažovaného hniezdny ostrov je opakovane a plošne vystavený rušivým vplyvom
	2.2. potravný biotop	v blízkosti hniezdisk (do 3 km od hniezdného ostrova) sú dostatočne veľké potravné biotopy stojatých aj tečúcich vôd a polí	v blízkosti hniezdisk (do 3 km od hniezdného ostrova) sú čiastočne obmedzené potravné biotopy stojatých aj tečúcich vôd a polí	v blízkosti hniezdisk (do 3 km od hniezdného ostrova) sa nenachádzajú dostatočné potravné biotopy stojatých aj tečúcich vôd a polí

ohrozenia	3.1. stupeň ohrozenia druhu (prenasledovanie, vyrušovanie)	počas hniezdneho obdobia nedochádza k žiadnym rušivým vplyvom na hniezdisku, vstup do kolónií čajkovitých druhov je eliminovaný, monitoring je uskutočňovaný z bezpečnej vzdialenosti bez priameho vstupu do kolónie	počas hniezdneho obdobia dochádza k obmedzeným rušivým vplyvom bez priameho ohrozovania hniezd, ako napríklad rybolov a rekreácia počas hniezdneho obdobia v blízkosti kolónie alebo priamo na hniezdisku	počas hniezdneho obdobia dochádza k výrazným rušivým vplyvom hniezdne kolónie sú opakovane vyrušovaná pri športovom rybolove, vodných športoch a rekreácii do kolónií alebo tesnej blízkosti ostrova je vstupované pri športovom rybolove, pri vodných športoch a rekreácii alebo pri fotografovaní vtáctva
	3.3. stupeň ohrozenia druhu (predácia)	na hniezdom ostrove sa počas hniezdneho obdobia nevyskytujú predátory (kuny, potenciálne norok americký)	hniezdny ostrov sporadicky navštevujú predátory (kuny, potenciálne norok americký)	ostrov opakovane navštevujú predátory (kuny, potenciálne norok americký)
	3.3. stupeň ohrozenia hniezdneho biotopu	hniezdny ostrov nie je ohrozený nedostatkom manažmentu	menej ako 50 % plochy ostrova je ohrozeného nedostatkom manažmentu	viac ako 50 % plochy hniezdneho ostrova je ohrozeného nedostatkom manažmentu

Vyhodnotenie súčasného stavu (body):

Kritérium		Stav	Váha parametra	Počet bodov
Populácia	1.1. Veľkosť a hustota populácie	3	3	9
	1.2. Populačný trend	2	3	6
	1.3. Areálový trend	2	2	4
Biotop	2.1. Hniezdny biotop	1	3	3
	2.2. Potravný biotop	2	3	6
Ohrozenia	3.1. Stupeň ohrozenia druhu	2	3	6
	3.2. Stupeň ohrozenia druhu predáciou	3	3	9
	3.3. Stupeň ohrozenia biotopu	2	3	6
Možný počet bodov				69
Dosiahnuté body				40

*Bodová hodnota stavu: A = 3 body, B = 2 body, C = 1 bod

Celkové vyhodnotenie (percentuálny podiel dosiahnutej hodnoty z možnej hodnoty): 60 %

Percentá

A – dobrý	B – priemerný	C – nepriaznivý
100–78 %	77–55 %	54–33 %
	71 %	

Zhodnotenie

Na základe zadefinovaných kritérií hodnotenia zaradujeme druh čajka čiernohlavá (*Larus melanocephalus*) v celkovom hodnotení do priemerného priaznivého stavu B s hodnotou 71 %.

V hodnotení stavu druhu uvádzame priemerný priaznivý stav z nasledovných dôvodov:

Udržanie hniezdnej populácie čajky čiernohlavej je podmienené pravidelným manažmentom hniezdného biotopu. V posledných rokoch je tento manažment vykonávaný nepravidelne a v nedostatočnom rozsahu. Porasty invázných rastlín (pajaseň žliazkatý, javorovec jaseňolistý, slnečnica hluznatá) zaberajú už približne 10 % ostrova a zmenšujú plochu vhodného hniezdného biotopu početnej populácie čajok smejivých, a tým vytvárajú tlak na hniezdny biotop čajok čiernohlavých, ktoré začínajú hniezdiť neskôr. V rámci CHVÚ Sĺňava dochádza k vyrušovaniu vtákov športovými rybármi a rekreatantmi, ktorí vstupujú na ostrov alebo sa pohybujú v jeho tesnom okolí. Zintenzívnenie vodných športov v okolí hniezdného ostrova alebo vstupu priamo na ostrov by v budúcnosti mohlo spôsobiť pokles hniezdnej populácie čajok čiernohlavých. Každý vstup do kolónie v čase výchovy mláďat má za následok straty na mláďatách, preto je dôležité eliminovať každé vyrušovanie v tomto citlivom období efektívnym uplatňovaním a kontrolou dodržiavania ustanovení vyhlášky.

1.6.3.1.3. Definovanie priaznivého stavu čajky sivej (*Larus canus*) v Chránenom vtáčom území Sĺňava

Rozšírenie, početnosť a charakteristika druhu:

Na Slovensku bolo zistené hniezdenie iba na troch lokalitách: v CHVÚ Horná Orava, v CHVÚ Sĺňava a v CHVÚ Dubnické štrkovisko. Hniezdna populácia na Slovensku nikdy nepresiahla 3 hniezdne páry. V CHVÚ Sĺňava bolo prvé hniezdenie zaznamenané v roku 1982 na Vtáčom ostrove. V rokoch 1983, 1986-1989, 1992-1994 tu hniezdili dva páry v rokoch 1984, 1995-1998 hniezdil jeden pár. Hniezdenie bolo zaznamenané aj v roku 2001. Čajka sivá v území hniezdila v spoločnej kolónii s čajkami smejivými, čajkami čiernohlavými a rybármi riečnymi (KUBÁN, MATOUSEK, ŠIŠKA, TRNKA, TRNKOVÁ 1998). Druh v posledných piatich rokoch na lokalite nehniezdil.

Hlavné biotopy výskytu v CHVÚ Sĺňava:

Na lokalite sa nachádzajú dva hniezdne biotop čajky sivej – Vtáčí ostrov a Výsadba. Vtáčí ostrov má približne 3 ha a vznikol nasýpaním štrkopieskov v sedemdesiatych rokoch minulého storočia (KUBÁN, MATOUSEK, ŠIŠKA, TRNKA, TRNKOVÁ 1998), je zarastený náletovými drevinami, vnútorná časť ostrova je porastená ruderálnou vegetáciou. Výsadba sa nachádza na pravej strane Sĺňavy a vznikla umelo po vybudovaní hrádze a aktívnym vysádzaním vegetácie. V súčasnosti má rozlohu 2,5 ha. Potravné biotopy druhu sa nachádzajú priamo na vodnom diele, ale aj na okolitých poliach.

Definovanie stavu druhu čajka sivá (*Larus canus*)

Kritériá hodnotenia		PRIAZNIVÝ STAV		NEPRIAZNIVÝ STAV
		A - dobrý	B - priemerný	C - nepriaznivý
populácia	1.1. veľkosť populácie	v CHVÚ hniezdi minimálne 1 pár	v CHVÚ hniezdi nepravidelne 1 pár	v CHVÚ druh nehniezdi a ani sa v hniezdnom období nevyskytuje
	1.2. populačný trend	populácia má za posledných 5 rokov rastúci trend	populácia v priebehu posledných 5 rokov kolíše ($\pm 100\%$)	druh v území za posledných 5 rokov nehniezdi a ani sa v hniezdnom období nevyskytuje
	1.3. areálový trend	počet obsadených lokalít za posledných 5 rokov rastie	počet obsadených lokalít za posledných 5 rokov je stabilný	druh v území za posledných 5 rokov nehniezdi a ani sa v hniezdnom období nevyskytuje
biotop	2.1. hniezdny biotop	celý hniezdny ostrov je vhodne manažovaný	minimálne 50% plochy ostrova je vhodne manažované	menej ako 50% plochy hniezdného ostrova je vhodne manažované
	2.2. potravný biotop	v blízkosti hniezdisk (do 3 km) sú dostatočne veľké potravné biotopy stojatých aj tečúcich vôd a polí	v blízkosti hniezdisk (do 3 km) sú čiastočne obmedzené potravné biotopy stojatých aj tečúcich vôd a polí	v blízkosti hniezdisk (do 3 km) sa nenachádzajú dostatočné potravné biotopy stojatých aj tečúcich vôd a polí.
	3.2. stupeň ohrozenia hniezdného biotopu	hniezdny ostrov je pravidelne v dostatočnej miere manažovaný	viac ako 50 % plochy hniezdného ostrova je pravidelne a dostatočne manažované	menej ako 50 % plochy hniezdného ostrova je pravidelne a dostatočne manažovaná

Vyhodnotenie súčasného stavu (body):

Kritérium		Stav	Váha parametra	Počet bodov
Populácia	1.1. Veľkosť a hustota populácie	1	3	3
	1.2. Populačný trend	1	3	3

	1.3. Areálový trend	1	2	2
Biotop	2.1. Hniezdny biotop	2	3	6
	2.2. Potravný biotop	2	3	6
Ohrozenia	3.1. Stupeň ohrozenia druhu	2	3	6
	3.2. Stupeň ohrozenia biotopu	2	3	6
Možný počet bodov				60
Dosiahnuté body				32

*Bodová hodnota stavu: A = 3 body, B = 2 body, C = 1 bod

Celkové vyhodnotenie (percentuálny podiel dosiahnutej hodnoty z možnej hodnoty):

A	B	C
100–78 %	77–55 %	54–33 %
		53 %

Zhodnotenie

Na základe zadaných kritérií hodnotenia zaraďujeme druh čajka sivá v celkovom hodnotení do nepriaznivého stavu **C** s hodnotou 53 %.

V území druh v posledných 5 rokoch nehniezdil, preto dosahuje len najnižšie možné hodnoty bodov z čoho vyplýva aj jeho zaradenie nepriaznivého stavu.

1.6.3.2. Stav druhov vtákov a ich biotopov na ochranu ktorých sa vyhlasuje CHVÚ

Hodnotenie stavu vtákov vychádza predovšetkým z monitoringu vtáctva a stavu ich populácie v CHVÚ v rokoch 2010-2012, doplnené aktuálnymi údajmi (t.j. 2013-2015).

1.6.3.2.1. Rybár riečny (Sterna hirundo)

Stav veľkosti populácie rybára riečného je podľa definície priaznivého stavu z rokov 2010-2012 hodnotený stupňom B ako priemerný, priaznivý. V posledných dvoch rokoch však populácia vykazuje prudký pokles. V roku 2014 hniezdilo v území len do 10 párov, v roku 2015 druh vôbec nehniezdil, čo odpovedá stupňu C ako nepriaznivý stav.

V prípade populačného a areálového trendu je hodnotenie v rokoch 2010-2012 na stupni B ako priemerný priaznivý stav.

V prípade hniezdneho biotopu je na stupni C ako nepriaznivý stav, v prípade potravného biotopu hodnotený stupňom B, t.j. ako priemerný priaznivý stav. Dlhodobé hodnotenie hniezdneho biotopu stupňom C je aj dôsledok, pre ktorý rybár riečny ako hniezdič zo Sĺňavy v posledných rokoch vymizol.

1.6.3.2.2 Čajka čiernohlavá (*Larus melanocephalus*)

Stav veľkosti populácie čajky čiernohlavej sa podľa aktuálnej definície priaznivého stavu hodnotí stupňom A, teda dobrým priaznivým stavom. V prípade populačného a areálového trendu je hodnotenie na stupni B, stále však ako priemerný priaznivý stav. V roku 2014 zahniezdil minimálne 1-2 páry, 2015 hniezdili v území na Vtáčom ostrove už 4 páry, čo však stále odpovedá kategórii C – nepriaznivý stav.

V prípade hniezdneho biotopu je klasifikovanie negatívnejšie a to stupňom C – nepriaznivý stav, v prípade potravného biotopu hodnotený stupňom B ako priemerný priaznivý stav.

1.6.3.2.3 Čajka sivá (*Larus canus*)

Veľkosť populácie, populačný aj areálový trend čajky sivej je klasifikovaný stupňom C ako nepriaznivý stav. Uvedený stav odráža fakt, že druh v území posledných 5 rokov nehniezdil.

1.6.3.3. Cieľový stav druhu

Cieľový stav druhu bol určený u jednotlivých druhov na základe významu druhu pre zachovanie populácie druhu na Slovensku, resp. v sústave CHVÚ, podľa dosiahnuteľnosti cieľu ako aj výnimočnosti daného druhu ako zástupcu danej taxonomickej skupiny.

1.6.3.3.1. Cieľový stav druhu rybára riečneho (*Sterna hirundo*)

Stav veľkosti populácie rybára riečneho je podľa definície priaznivého stavu z rokov 2010-2012 hodnotený stupňom B ako priemerný, priaznivý, avšak v posledných dvoch rokoch stav populácie rybára výrazne poklesol, v roku 2015 klesol na 0.

Vzhľadom ku významu populácie rybára na Považí (v rámci Slovenska ide o jadrovú populáciu) by preto cieľom opatrení v CHVÚ malo byť zabezpečenie priaznivého stavu pri jeho hodnotení aspoň na stupni A, veľkosť populácie rovnako na stupni A.

1.6.3.3.2. Cieľový stav druhu čajky čiernohlavej (*Larus melanocephalus*)

Stav veľkosti populácie čajky čiernohlavej má fluktuujúci charakter, čo je typické pre tento druh u nás. Podľa definície priaznivého stavu z rokov 2010-2012 bola veľkosť populácie hodnotená stupňom A ako dobrý priaznivý stav, avšak v posledných dvoch rokoch stav populácie poklesol a aktuálne hodnotenie priaznivého stavu je tak negatívnejšie.

Vzhľadom k tomu, že v posledných rokoch predstavuje predmetné územie jedno z troch pravidelne využívaných hniezdísk, je zachovanie tejto populácie obzvlášť dôležité. Cieľom opatrení v CHVÚ malo byť udržať priaznivý stav pri jeho hodnotení aspoň na stupni B, veľkosť populácie na stupni B a lepšie.

1.6.3.3.3. Ciel'ový stav druhu čajky sivej (*Larus canus*)

Vzhľadom na fakt, že druh v území posledných 5 rokov nehniezdil je veľkosť populácie, populačný aj areálový trend čajky sivej klasifikovaný stupňom C ako nepriaznivý stav. Vzhľadom k tomu, že územie je jedno z troch doložených hniezdisk druhu u nás, je potrebné zachovať hniezdne možnosti pripravené na opätovné zahniezdenie na Vtáčom ostrove aj Výsadbe a vytvoriť tak podmienky pre dosiahnutie stavu druhu na stupni B podľa hodnotenia priaznivého stavu.

1.6.3.4. Osobitné záujmy

1.6.3.4.1. Osobitné záujmy u druhu rybára riečneho (*Sterna hirundo*)

V prípade ochrany rybára riečneho ako neznámeho druhu vo verejnosti neexistuje žiadny iný osobitný záujem ohľadne jeho ochrany. Takisto vzhľadom k tomu, že loví menšie ryby tu nie je ani priamy konflikt medzi jeho ochranou a rybárskym využívaním územia. Vo výnimočných prípadoch môže zohrať úlohu spôsob využívania Vtáčieho ostrova na rekreačné účely (vodné športy, športový rybolov a pod.).

1.6.3.4.2. Osobitné záujmy u druhu čajky čiernohlavej (*Larus melanocephalus*)

V prípade ochrany čajky čiernohlavej ako neznámeho druhu vo verejnosti neexistuje žiadny iný osobitný záujem ohľadne jeho ochrany. Takisto vzhľadom k tomu, že loví hmyz prevažne mimo územia tu nie je ani priamy konflikt medzi jeho ochranou a rybárskym využívaním územia. Vo výnimočných prípadoch môže zohrať úlohu spôsob využívania Vtáčieho ostrova na rekreačné účely (vodné športy, športový rybolov a pod.).

1.6.3.4.3. Osobitné záujmy u druhu čajky sivej (*Larus canus*)

V prípade ochrany čajky sivej ako neznámeho druhu vo verejnosti neexistuje žiadny iný osobitný záujem ohľadne jeho ochrany. Takisto vzhľadom k tomu, že loví hmyz prevažne mimo územia tu nie je ani priamy konflikt medzi jeho ochranou a rybárskym využívaním územia. Vo výnimočných prípadoch môže zohrať úlohu spôsob využívania Vtáčieho ostrova na rekreačné účely (vodné športy, športový rybolov a pod.).

1.6.4. Hodnotenie ďalších osobitných záujmov ochrany prírody a krajiny v území

CHVU Sĺňava sa prekrýva s národnou sieťou chránených území – s územím chráneného areálu Sĺňava, na území ktorého platí štvrtý stupeň ochrany v zmysle zákona NR SR č. 543/2002 Z. z. Obe územia sú vymedzené približne v rovnakých hraniciach. V rámci územného systému ekologickej stability sa územie CHVU (vodná nádrž) prekrýva s návrhom

regionálneho biocentra, ktoré prepája nadregionálny biokoridor rieky Váh v úseku pod a nad priehradou.

1.7. Výsledky kompletného zisťovania stavu lesa

Lesné porasty sa v predmetnom CHVÚ nenachádzajú.

2. Socioekonomické pomery (využívanie územia a jeho okolia), pozitívne a negatívne faktory

2.1. Historický kontext

Považie bolo od dávnych čias ovplyvňované riekou Váh. Sĺňava vznikla v roku 1959 prehradením vôd Váhu o celkovej výmere 399,0014 ha a je prietokovou vodnou nádržou. Od tohto obdobia prešla mnohými zmenami. V rokoch 1962 – 1964 sa vybudovala hrádza, ktorá umožnila vznik lokality Výsadba. V roku 1976 sa vybudoval takmer v centre nádrže umelý štrkový ostrov o rozlohe 2,8 ha. V rokoch 1984 a 2006 prebehla kompletná údržba objektov celého vodného diela a Sĺňava bola celkom vypustená. Všetky tieto zásahy ovplyvnili zloženie jej avifauny. Sĺňava bola vyhlásená za Chránenú študijnú plochu úpravou Ministerstva kultúry SSR č. 809/1980 32 zo dňa 29. 2. 1980 spolu s vymedzením jej ochranného pásma, a to s účinnosťou od 1. 3. 1980. V roku 1995 sa novým zákonom č. 287/1994 Z. z. o ochrane prírody a krajiny zjednotili pravidlá pre ochranu území, kde chráneným areálom bol pridaný štvrtý stupeň ochrany. Od tohto obdobia je Sĺňava Chráneným areálom. V roku 2008 bola vyhlásená za Chránené vtáčie územie.

2.2. Stručný opis aktuálneho stavu

Poľnohospodárstvo

Na ploche CHVÚ sa využíva 9,18 ha ornej pôdy. Bezprostrednej blízkosti (do 500m) od hranice CHVÚ sa nachádzajú okrem ornej pôdy, aj sady, záhrady, trvalé trávnaté porasty a iný, z hľadiska poľnohospodárskeho využívania - bližšie nešpecifikovaný pôdny fond.

Lesné hospodárstvo

V CHVU a ani v jeho tesnej blízkosti sa nenachádzajú lesné porasty ani iné pozemky patriace do lesného pôdneho fondu.

Rekreácia a šport

CHVÚ je súčasťou Považského kúpeľného rekreačného územného celku VN Sĺňava. Vodná nádrž v blízkosti kúpeľného mesta Piešťany je dlhodobou predmetom letného rekreačného a športového využitia. Vodná plocha je využívaná pre vodné športy, jachting, kanoistiku, člňkovanie, vyhlídkové plavby, pobyt pri vode. Hrádze nádrže slúžia ako trasy pre peších, cyklistov, korčuliarov a pod. (možnosť napojenia na Vážsku cykloturistickú magistrálu

smerom na Žilinu). V severnej časti nádrže na oboch stranách je sústredená vybavenosť pre cestovný ruch – lodenica, kempingy, hotely a iné ubytovacie zariadenia a doplnkové služby.

V bezprostrednom zázemí CHVU je rozvinutý kúpeľný turizmus viazaný na významné kúpele medzinárodného významu s termálnymi prameňmi, pešia turistika v Považskom Inovci, poznávací turizmus.

Poľovníctvo a rybárstvo

Časť CHVÚ Sĺňava je v súčasnosti využívaná na výkon rybárskeho práva, pričom väčšinu takto využívanej oblasti tvorí rybársky revír č. 2-5270-1-1 užívateľa SRZ RADA Žilina. Charakter revíru: kaprovité vody. Vyhláška č. 32/2008 Z.z., ktorou sa vyhlasuje CHVÚ Sĺňava sa podľa § 2, písm. b) úplne vylučuje lov rýb na Vtáčom ostrove a v lokalite výsadba, okrem toho lov rýb v nočných hodinách vo vymedzených oblastiach a lov rýb v zimných mesiacoch v centrálnej časti CHVÚ.

Do územia CHVÚ zasahujú 3 poľovné revíre.

Lov pernatej zveri je v CHVÚ v zmysle vyhlášky č. 32/2008 Z.z., § 2, písm. e) zakázaný úplne.

Ťažba nerastných surovín

Severne od územia CHVU na území mesta Piešťany je evidované prieskumné územie pre termálne podzemné vody (spoločnosť HOREZZA a.s. Piešťany, platnosť 2009 - 2016). Juhozápadne cca 5 km od CHVU sa nachádza výhradné ložisko zemného plynu Madunice – Veľké Kostolany s určeným dobývacím priestorom, zatiaľ neťažené, a výhradné ložisko zemného plynu Madunice (Nafta a. s. Bratislava) s určeným chráneným ložiskovým územím, v súčasnosti ešte neťažené. V alúviu Váhu pod VN Sĺňava sú evidované viaceré menšie ložiská nevyhradených nerastov – štrkopieskov. Najbližšie ložisko je situované v blízkosti južnej hranice CHVU.

Využitie vody

Vlastná lokalita CHVU tvorí sekundárny biotop vodnej nádrže, ktorá vznikla prehradením rieky Váh v úseku pod mestom Piešťany v rámci sústavy vodných diel Vážskej kaskády pre potreby výroby elektrickej energie a protipovodňovej ochrany. Prietoky Váhu sú rozdelené medzi pôvodné koryto toku a derivačné kanály vodných diel v úseku nad VN aj pod ním.

V rámci mesta Piešťany a okolitých obcí sa nachádzajú vodné zdroje pre zásobovanie pitnou vodou. Ochranné pásma vodárenských zdrojov nezasahujú do CHVÚ.

V okolí CHVÚ je realizovaných a využívaných viacero hydrogeologických vrtov, vrátane vrtov s termálnou, minerálnou vodou na území kúpeľov Piešťany.

Ďalšie využitie

V blízkosti CHVÚ sa nenachádzajú aktívne skládky odpadov, evidované sú rekultivované skládky v Ratnovciach, Sokolovciach a Drahovciach.

Územie CHVÚ čiastočne zasahuje do vonkajšieho ochranného pásma verejného medzinárodného a regionálneho letiska Piešťany.

Kultúrne dedičstvo a náboženské aktivity

Na území CHVÚ sa nenachádzajú kultúrne pamiatky alebo objekty významné z hľadiska kultúrno-historického dedičstva. V území sa neevídujú kultúrne ani náboženské aktivity, ktoré by mohli mať dopad na predmet ochrany.

2.3. Návrh zásad a opatrení využívania územia a jeho okolia z hľadiska cieľov ochrany

2.3.1. Návrh zásad opatrení pre jednotlivé predmety ochrany

Návrh zásad opatrení vychádza z hodnotenia priaznivých stavov jednotlivých druhov vyhotovených SOP SR v rokoch 2010-2012 a odporúčaní navrhnutých expertmi v danom hodnotení ako aj z odporúčaných opatrení vo vedeckých publikáciách.

Návrh zásad opatrení pre jednotlivé druhy je tu uvedený v celom rozsahu nutných opatrení pre udržanie optimálnej populácie dotknutých druhov. Vzhľadom k tomu, že potrebné opatrenia a biotopové nároky jednotlivých druhov sú mierne odlišné, preto je potrebné tieto opatrenia zosúladiť. Preto taxatívne uvedené opatrenia pre jednotlivé druhy boli nižšie zoskupené do ekologicko-funkčných priestorov s rozličným zoznam opatrení. Na jednotlivé nároky druhov je totiž potrebné dávať väčší dôraz iba v časti územia, v iných územiach môže byť ochrana prírody miernejšia. Návrh týchto finálnych opatrení (ktoré sa odporúčajú na realizáciu) v ekologicko-funkčných priestoroch však musí brať v úvahu nároky jednotlivých druhov, preto tu uvádzame v plnom rozsahu nároky druhov. Smerodatné pre návrh obmedzení a opatrení sú však syntetické návrhy v kapitole 2.3.2. vychádzajúce z návrhov kapitoly 2.3.1

2.3.1.1. Návrh zásad opatrení pre rybára riečneho (Sterna hirundo)

Na udržanie stavu rybára riečneho na stupni A priaznivého stavu je potrebné realizovať nasledovné manažmentové opatrenia:

- dôsledným uplatňovaním vyhlášky CHVÚ Sĺňava zabezpečiť hniezdne kolónie, aby nedochádzalo k vyrušovaniu počas hniezdného obdobia rekreantmi, športovými rybármi, fotografmi a pod.
- zabezpečiť pravidelný manažment hniezdného ostrova nielen pre rybára, ale aj pre čajky smejivé, aby sa predišlo vytláčaniu rybárov čajkami
- na vhodných miestach budovať nové ostrovy pre hniezdenie druhu
- monitorovať potenciálny výskyt norka amerického a iných invázných druhov šeliem

2.3.1.2. Návrh zásad opatrení pre čajku čiernohlavú (Larus melanocephalus)

Na udržanie stavu čajky čiernohlavej na stupni B priaznivého stavu je potrebné realizovať nasledovné manažmentové opatrenia:

- dôsledným uplatňovaním vyhlášky CHVÚ Sĺňava zabezpečiť hniezdne kolónie, aby nedochádzalo k vyrušovaniu počas hniezdného obdobia rekreantmi, športovými rybármi, fotografmi a pod.
- zabezpečiť pravidelný manažment hniezdného ostrova
- monitorovať potenciálny výskyt norka amerického a iných invázných druhov šeliem

*2.3.1.3. Návrh zásad opatrení pre čajku sivú (*Larus canus*)*

Vzhľadom k tomu, že územie je jedno z troch doložených hniezdisk druhu u nás, je potrebné zachovať hniezdne možnosti pripravené na opätovné zahniezdenie na Vtáčom ostrove aj Výsadbe aj napriek tomu, že druh v posledných 5 rokoch v území nehniezdil. Je potrebné realizovať nasledovné manažmentové opatrenia:

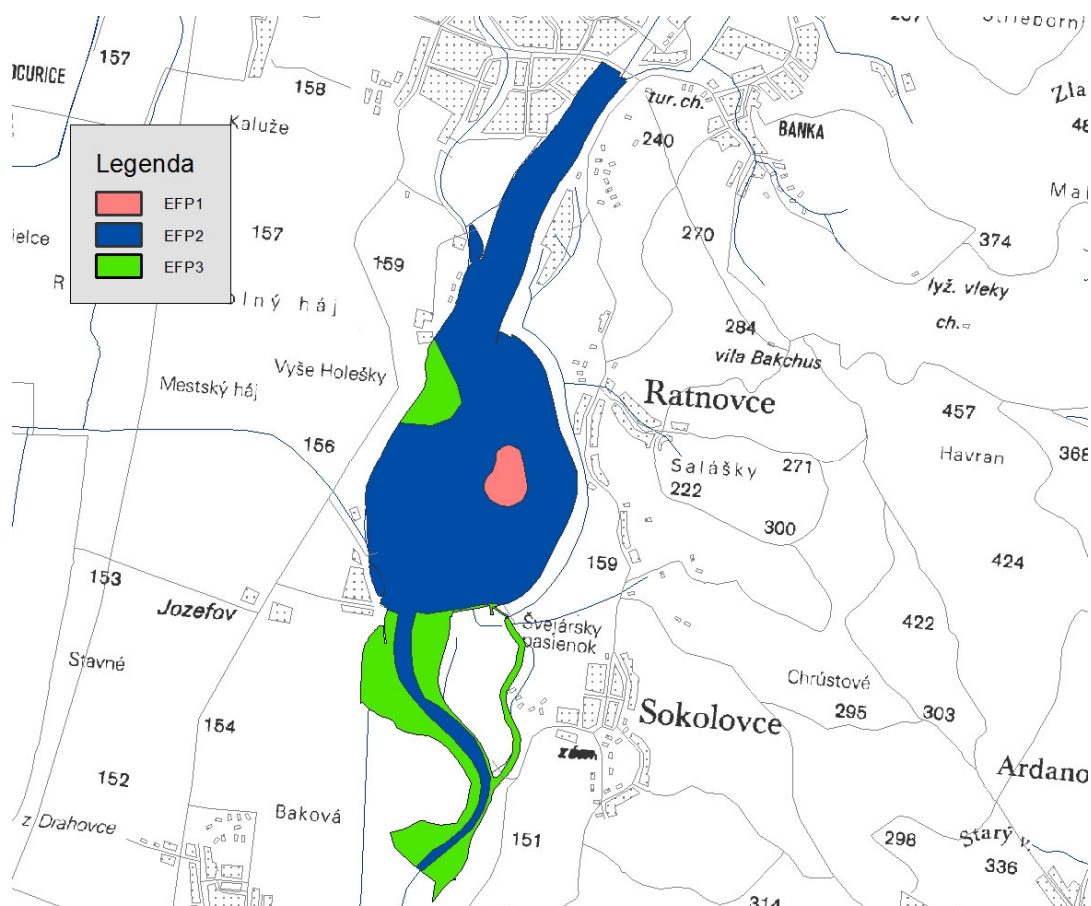
- dôsledným uplatňovaním vyhlášky CHVÚ Sĺňava zabezpečiť hniezdne kolónie, aby nedochádzalo k vyrušovaniu počas hniezdného obdobia rekreantmi, športovými rybármi, fotografmi a pod.
- zabezpečiť pravidelný manažment hniezdného ostrova
- monitorovať potenciálny výskyt norka amerického a iných invázných druhov šeliem

2.3.2. Členenie územia na ekologicko-funkčné priestory (EFP)

V súčasnosti sú predmetom ochrany v CHVÚ Sĺňava tri druhy vodných vtákov. Pre ochranu týchto druhov vzhľadom k vyššie uvedeným cieľovým stavom boli na základe odporúčaní expertov a vedeckých dát navrhnuté zásady opatrení. Tieto opatrenia sú však pre jednotlivé druhy odlišné. Navyše časti CHVÚ využívajú jednotlivé druhy na rôzne účely, pričom pre zachovanie týchto druhov je potrebné zachovať jednotlivé typy funkčného využitia CHVÚ (hniezdiská, loviská, územia významné pre rozmnožovanie potravy). Preto je nutné rozčleniť CHVÚ Sĺňava pri návrhu opatrení na tri ekologicko-funkčné priestory (EFP), kde sa návrhy opatrení prispôbia druhom a ich nárokom v rôznych častiach územia.

Chránené vtáčie územie Sĺňava sa za účelom optimalizácie navrhnutých zásad ochrany a opatrení a za účelom efektívneho manažmentu populácií vtáčích druhov člení na nasledovné ekologicko-funkčné priestory (EFP):

- EFP1 – hniezdiská vodného vtáctva
- EFP2 – loviská vodného vtáctva
- EFP3 – okrajová zóna lovísk vodného vtáctva

Obr. 1. Členenie CHVU Sĺňava na ekologicko-funkčné priestory

2.3.2.1. Návrh zásad opatrení v EFP1 – hniezdiská vodného vtáctva

EFP1 – hniezdiská vodného vtáctva je vyčlenený na mieste Vtáčieho ostrova a pásu okolo neho vo vzdialenosti 100 m od ostrova. Samotný ostrov predstavuje hniezdiská všetkých troch kritériových druhov v CHVÚ, teda hniezdiská rybára riečneho, čajky čiernohlavej a čajky sivej.

Jediným druhom pozemku v EFP1 je v súčasnosti vodná plocha (100 %) napriek tomu, že ide o Vtáčí ostrov a príslušných 100 m vodnej plochy okolo neho.

Zásady opatrení v EFP1 by mali smerovať k zachovaniu alebo zlepšeniu hniezdných biotopov a zvýšeniu hniezdnej úspešnosti kritériových druhov, pre ktoré je EFP1 vyčlenené. Opatrenia realizované v tomto území však budú prínosom aj pre ochranu ostatných druhov využívajúcich ostrov na hniezdenie a odpočinok (chavkoš nočný, čajka smeživá, rôzne druhy kačíc).

Pre zlepšenie podmienok pre druhy, ktorých ochrana je v EFP1 prioritou, je potrebné realizovať nasledovné opatrenia:

- vykonávať pravidelný manažment celého ostrova, spočívajúci v odstraňovaní biomasy kosením a odstraňovaní náletových a invázných drevín a to minimálne 1x ročne.

- pokrývanie častí ostrova štrkovým substrátom a udržiavanie týchto miest bez vegetácie na zvýšenie hniezdnej úspešnosti čajkovitých druhov
- zabezpečiť monitoring populácie rybára riečneho, čajky čiernohlavej, čajky sivej a ostatných druhov vtáctva využívajúcich na hniezdenie vtáčí ostrov (čajka smejivá, chavkoš nočný a iné)
- zamedziť výstavbe investičných zámerov ohrozujúcich hniezdne lokality v tomto EFP a jeho okolí
- v spolupráci so Strážou prírody a Rybárskou strážou zabezpečiť pravidelné kontroly, aby nedochádzalo k vyrušovaniu počas hniezdneho obdobia rekreantmi, športovými rybármi, fotografmi a pod. a dôsledne kontrolovať ustanovenia vyhlášky CHVÚ
- zabezpečiť pravidelný monitoring invázných druhov šeliem (napr. norok americký pod.), ale aj ľuďmi zavlečené šelmy (napr. kuna skalná) a v prípade potvrdenia výskytu zabezpečiť okamžitú elimináciu
- realizovať informačné a praktické ekovýchové aktivity na školách v okolitých obciach
- zabezpečiť pravidelný manažment hniezdneho biotopu aj pre čajky smejivé, aby sa predišlo vytlačaniu rybárov čajkami
- zabezpečiť monitoring výskyt a vplyv nepôvodných druhov vodných vtákov (húska štíhla, kazarka hrdzavá a pod.) na pôvodné druhy vtákov a v prípade dokázaného negatívneho dopadu eliminovať ich hniezdenie.
- vypracovať štúdiu krúžkovania na hniezdnu úspešnosť vodných vtákov na Vtáčom ostrove a v prípade potvrdenia negatívneho dopadu na hniezdnu úspešnosť vylúčiť alebo obmedziť túto činnosť

2.3.2.2. Návrh zásad opatrení v EFP2 – loviská vodného vtáctva

EFP2 – loviská vodného vtáctva je vyčlenený v rámci väčšiny vodnej plochy v CHVÚ, čiže vodná plocha samotnej VN Sĺňava, ale aj časť toku Váhu pod priehradou. Tieto miesta sú loviskami jednak kritériových druhov vtákov v CHVÚ, ale aj loviskom a miestom oddychu iných druhov vtákov vyskytujúcich sa v CHVÚ.

Jedná sa o EFP s najväčšou rozlohou vodnej plochy (95,03 %), nasledujú zastavaná plocha a nádvorcia (2,66 %), ostatná plocha (2,09 %), orná pôda (0,19 %), záhrady (0,02 %) a trvalé trávne porasty (0,01 %).

Zásady opatrení v EFP2 by mali vychádzať predovšetkým z trofických nárokov kritériových druhov vtákov, pre ktoré je toto EFP prioritne vyčlenené. Prioritou ochrany v tomto EFP sú v súčasnosti predovšetkým loviská rybára riečneho a čajky čiernohlavej. Tento EFP však pri dodržaní nižšie uvedených zásad (opatrení) prispeje aj k udržaniu potravných podmienok pre čajku smejivú, ktorá nie je kritériový druh, ale v CHVÚ sa nachádza najpočetnejšia slovenská kolónia.

Pre zlepšenie podmienok pre druhy, ktorých ochrana je v EFP2 prioritou, je potrebné realizovať nasledovné opatrenia:

- dôsledne posúdiť prípravu investičných zámerov v tomto EFP, ale aj v jeho bezprostrednom okolí z pohľadu dopadu na predmety ochrany a povoliť ich v prípade ak nie je očakávaný významný negatívny dopad na predmety ochrany
- zabezpečiť pravidelný monitoring invázných druhov šeliem (napr. norok americký a pod.) a v prípade potvrdenia výskytu zabezpečiť okamžitú elimináciu
- realizovať informačné a praktické ekovýchové aktivity na školách v okolitých obciach
- v spolupráci so Strážou prírody a Rybárskou strážou zabezpečiť pravidelné kontroly, aby nedochádzalo k porušeniam ustanovení vyplývajúcej z vyhlášky CHVÚ
- na vhodných miestach budovať nové ostrovy pre hniezdenie kritériových druhov.

2.3.2.3. Návrh zásad opatrení v EFP3 – okrajová zóna lovísk vodného vtáctva

EFP3 – okrajová zóna lovísk vodného vtáctva je vyčlenený v rámci lokality Výsadba, ďalej predstavuje časť inundácie Váhu pod prehradením a bočné rameno Váhu. Tieto miesta predstavujú biotopy, kde sa rozmnožujú a prežívajú druhy živočíchov, ktorými sa živia kritériové druhy vtákov a preto je nutné ich zachovať v čo najlepšom stave, čo prispeje aj k prosperovaniu kritériových druhov.

Jedná sa o EFP s najväčšou rozlohou ostatnej plochy (54,64 %), ďalej nasledujú vodná plocha (38,01 %), trvalé-trávne porasty (5,73 %), zastavaná plocha a nádvorcia (1,51 %) a orná pôda (0,11 %).

Zásady opatrení v EFP3 sú mierne benevolentnejšie ako v predchádzajúcich EFP a mali by mali smerovať predovšetkým k zachovaniu biotopov a celkovej rozmanitosti územia, kde sa rozmnožujú a prežívajú druhy živočíchov, ktorými sa živia kritériové druhy vtákov.

Pre zlepšenie podmienok pre druhy, ktorých ochrana je v EFP3 prioritou je potrebné realizovať nasledovné opatrenia:

- dôsledne posúdiť prípravu investičných zámerov v tomto EFP a jeho bezprostrednom okolí z pohľadu dopadu na predmety ochrany a povoliť ich v prípade ak nie je očakávaný významný negatívny dopad na predmety ochrany
- zabezpečiť pravidelný monitoring invázných druhov šeliem (napr. norok americký) a v prípade potvrdenia výskytu zabezpečiť okamžitú elimináciu
- realizovať informačné a praktické ekovýchové aktivity na školách v okolitých obciach
- v spolupráci so Strážou prírody a Rybárskou strážou zabezpečiť pravidelné kontroly, aby nedochádzalo k porušeniam ustanovení vyplývajúcej z vyhlášky CHVÚ
- vybudovať umelé vodné plochy
- monitorovať a zlikvidovať čierne stavby a čierne skládky
- realizovať ichtyologický prieskum a vytvoriť vhodné podmienky pre neres rýb (bočné ramená a pod).

3. Ciele starostlivosti a opatrenia na ich dosiahnutie

3.1. Stanovenie dlhodobých cieľov starostlivosti

3.1.1. Dlhodobé ciele na dosiahnutie priaznivého stavu:

1. Zachovať a udržať priaznivý stav rybára riečneho (*Sterna hirundo*) v kategórii A priaznivého stavu.
2. Udržať vhodné hniezdne podmienky pre čajku čiernohlavú (*Larus melanocephalus*) a čajku sivú (*Larus canus*) a zachovať a udržať priaznivý stav čajky čiernohlavej v kategórii B priaznivého stavu.
3. Zvýšiť ekologické povedomie miestnych obyvateľov a zlepšiť spoluprácu s vlastníkmi a správcami pozemkov pri ochrane vtáctva

Limitujúce faktory

Vnútorne prírodné faktory

Vo vzťahu k cieľu 1. a 2. sú limitujúcimi faktormi predovšetkým prirodzená sukcesia a medzidruhová kompetícia.

Prirodzená sukcesia je faktor, ktorý je potrebné pri snahe o dosiahnutie cieľov 1. a 2. brať najviac v úvahu. Absencia manažmentu Vtáčieho ostrova s hniezdnou kolóniou rybára riečneho a čajky čiernohlavej a jeho ponechanie bez starostlivosti vedie k súvislému zárastu rastlinami v prípade, že nie je substrát ostrova špeciálne upravený (fóliami na ktoré je nasýpaný štrk). To by v horizonte pár rokov viedlo k rýchlemu poklesu hniezdnej populácie rybára riečneho aj čajky čiernohlavej a náprava zanedbaného biotopu by bola niekoľkonásobne náročnejšia, ako pri pravidelnom každoročnom manažmente. Nakoľko sa na VN Sĺňava ani priľahlom koryte Váhu nenachádzajú žiadne náhradné hniezdne ostrovy, je potrebné prirodzenú sukcesiu správne cieleňými opatreniami blokovať. Jednou z možností je pravidelné každoročné odstránenie vegetácie z ostrovov a jeho úprava až po štrkový substrát. Druhou nákladnejšou možnosťou je úprava povrchu položením fólií na vybrané časti Vtáčieho ostrova a pokrytie tejto fólie štrkom, ktorý bude na fólii rýchlo presychať čo spôsobí, že sa rastliny bez prístupu k podzemnej vode neprežijú. Takýto manažment by sa mal vykonávať predovšetkým na hniezdiskách rybára riečneho. Čajka čiernohlavá potrebuje riedky a nízkostebelný zárast, ktorý by mal pokrývať zvyšok ostrova. Pri dostatku hniezdných možností pre čajku smejivú nedochádza k vytlačaniu rybárov riečnych okrajové, menej vhodné časti ostrova.

Medzidruhová kompetícia vplýva na hniezdenie aj hniezdnú úspešnosť všetkých kritériových druhov. Na rybára riečneho vplýva najviac kompetícia s čajkou smejivou, nakoľko obsadzuje svoje hniezdne teritória skôr ako rybár. Je väčšia, silnejšia a aj agresívnejšia. Svoje hniezdne teritórium si bráni a vyháňa rybára do neobsadených častí kolónie, ktoré sú však menej vhodné na hniezdenie. Preto treba zabezpečiť, aby mali oba druhy dostatok vhodného hniezdného biotopu. V rámci medzidruhových vzťahov týchto dvoch čajkovitých vtákov, negatívne pôsobí na hniezdnú úspešnosť rybárov aj kleptoparazitizmus – teda kradnutie

ulovenej potravy jedincom iného alebo rovnakého druhu. Ďalším druhom, ktorý negatívne vplýva na úspešnosť hniezdia rybára riečneho, ale aj čajky čiernohlavej, je prítomnosť čajky bieloohlavej, ktorá priamo prenasleduje mláďatá menších čajkovitých druhov. Priamo deštruktívne však pôsobí prítomnosť predátorov na ostrove. Z Vtáčieho ostrova sú doložené prípady výskytu kuny skalnej a tchora tmavého. Ich pôvod nie je jasný, ale pravdepodobne boli na ostrove vysadené zámerne, aby decimovali vtáčie spoločenstvá.

Vnútorne človekom podmienené faktory

V súčasnosti je manažment Vtáčieho ostrova v CHVÚ Sĺňava založený výlučne na kapacitách dobrovoľných ochrancov prírody, ktorí majú na túto aktivitu výnimku. Štátna ochrana prírody SR na túto aktivitu nemá dostatočné kapacity. Kapacity dobrovoľných ochrancov prírody sú tak limitujúcim faktorom pre dosiahnutie cieľov 1. a 2. Limitujúcim faktorom môže byť aj nelegálne vstupovanie na ostrov a snahy o väčšie rekreačné využitie jeho okolia.

V prípade kapacít dobrovoľných ochrancov prírody vykonávajúcich na lokalite manažment sa za súčasnej sociálnej situácie na Slovensku dá predpokladať, že v tomto území sa udrží dostatočný počet dobrovoľných ochrancov prírody ochotných participovať aktívne na ochrane lokality. V prípade zhoršenia sociálnej situácie v regióne je však možné, že dobrovoľníci, ktorí sa manažmentu hniezdných ostrovov venujú v súčasnosti, nebudú mať popri inej práci na manažment čas a následne rýchlo dôjde k zhoršeniu podmienok pre hniezdenie biotopov (absencia manažmentu a jej dopady sú uvedené vo vnútorných prírodných faktoroch). Keďže ochrana prírody a údržba hniezdných biotopov je dnes založená na dobrovoľných ochrancov prírody, absencia ich aktivít by sa citeľne prejavila za súčasných kapacít Štátnej ochrany prírody na populáciách kritériových druhov. Preto je dôležité aby sa zvýšili personálne kapacity príslušnej správy ŠOP SR, ktorá by na lokalite vykonávala dozor dodržiavania legislatívy a v prípade výpadku dobrovoľníkov by zároveň zabezpečila aj vhodný manažment hniezdných ostrovov na lokalite.

Nedodržiavanie ustanovení vyhlášky vyhlasujúcu CHVÚ Sĺňava závisí od miery informácií, ktoré o význame lokality dostáva verejnosť a od spôsobu sprístupnenia lokality. Pretože zapojenie verejnosti a všeobecná akceptácia ochrany prírody je kľúčovým limitujúcim faktorom, preto je zvýšenie povedomia určené ako samostatný dlhodobý cieľ 3. Pri všeobecnej akceptácii ochrany prírody na tejto lokalite je efektívnejšia aj represívna časť ochrany zameraná na jednotlivcov nerešpektujúcich základné ustanovenia legislatívy. Prítom nedodržiavanie niektorých ustanovení legislatívy (napríklad zákaz vstupu na Vtáčí ostrov) môže mať v hniezdnom období aj pri jednej návšteve fatálne následky na hniezdnou populáciu priamym zlikvidovaním znášok ale aj obrovským zvýšením mortality mláďat a tým pádom aj nízkou hniezdnou úspešnosťou. Preto je dôležité vo verejnosti udržiavať pozitívny vzťah k hodnotám ochrany na tejto lokalite prostredníctvom prednášok, exkurzií a stavby infraštruktúry na pozorovanie vtáctva (pozorovateľní vtáctva, náučné panely a pod.). Naopak v prípade prípravy zámerov na väčšie aktívne rekreačné využitie lokality je nutné prostredníctvom dozoru ŠOP SR a dobrovoľných ochrancov prírody včasné zastavenie týchto zámerov. Účelom je zníženie vyrušovania a tým zníženie rizika nedosiahnutia dlhodobých cieľov 1. a 2. a systematické usmernenie rozvoja aktívneho cestovného ruchu. Ďalším vnútorným človekom podmieneným faktorom je krúžkovanie mláďat čajok čiernohlavých, rybárov riečnych a čajok smejjvých, ktoré má pri dlhodobom pobyte v kolónií negatívny dopad na hniezdnou úspešnosť všetkých spomínaných druhov. Navyše výsledky

získané krúžkovaním neprinášajú adekvátne údaje a v súčasnej dobe je možné ich nahradiť citlivejšími spôsobmi získania údajov o pohybe druhov – telemetriou.

Vonkajšie prírodné faktory

Faktormi ovplyvňujúcimi ciele 1. a 2. je aj situácia na zimoviskách a migračných zastávkach hniezdíčov CHVÚ Sĺňava a šírenie nepôvodných druhov invázných šeliem (norok americký, psík medvedíkovitý a medvedík čistotný) a vtákov (húska štíhla, kazarka hrdzavá).

Situácia na zimoviskách a migračných zastávkach sa môže negatívne odraziť na hniezdnych populáciách u nás a to v prípade, ak sa na týchto lokalitách zhorší potravná dostupnosť, resp. zvýši priame prenasledovanie. V prípade rybára riečneho sú však zimoviská umiestnené predovšetkým na pobreží južnej, západnej a východnej Afriky, mimo miest v Stredomorí, kde je prenasledovanie vtáctva a pyliactvo najrozšírenejšie. V prípade, ak by sa závažnosť tohto faktoru zvýšila, následný dopad na populáciu by sa neprejavil okamžite, ale najskôr plynulým dlhodobým poklesom. Na zníženie vplyvu tohto faktoru tak môže dlhodobo slúžiť len udržanie vysokého štandardu európskej legislatívy, aby aspoň na hniezdiskách na ktoré máme dosah bola udržaná efektívna ochrana a zároveň dodržiavanie medzinárodných dohôd (RAMSAR, AEWA a iné). Doplnkovými opatreniami k eliminovaniu pôsobenia tohto faktoru môže byť snaha o zlepšenie kvality potravných biotopov a ďalších opatrení pre zvýšenie hniezdnej úspešnosti v CHVÚ Sĺňava. Pre čajku čiernehohlavú sú typické medziročné výkyvy v početnosti. Je veľmi pravdepodobné, že hniezdna populácia z CHVÚ Sĺňava hniezdi v niektoré roky aj v iných blízkych kolóniách, preto je dôležitým vonkajším faktorom aj stav populácie a hniezdna úspešnosť v okolitých kolóniách. Najbližšie hniezdiská sú na Vtáčom ostrove na Hrušovskej zdrži a hniezdiská pri Neziderskom jazere v Rakúsku. Pre stav populácie v území je dôležité aj zachovanie priaznivých hniezdnych podmienok v okolitých kolóniách. Druh zimuje na pobreží Čierneho a Stredozemného mora, kde hrozí zvýšená miera prenasledovania druhu alebo deštrukcia biotopov. Výsledky krúžkovania naznačujú, že naše populácie čajky čiernehohlavej zimujú na severozápadnom pobreží Atlantického oceánu, kde je pravdepodobnosť prenasledovania a deštrukcie biotopu nižšia ako v južnej a juhovýchodnej Európe.

Šírenie nepôvodných invázných živočíchov sa ukazuje v celej Európe ako jedno z najväčších ohrození autochtónnej fauny. Tieto druhy pôsobia na pôvodné druhy priamou predáciou, vytláčaním z ich biotopov alebo prenosom chorôb. Naše druhy nie sú prispôbené na ich prítomnosť a nevedia, ako sa pred nimi brániť. V prípade rybára riečneho tak norok americký predovaním dokáže veľmi rýchlo znížiť hniezdnu populáciu v priebehu sezóny aj o 40 % (údaje z CHVÚ Dunajské luhy, ale aj zo zahraničia). V súčasnosti výskyt ani jedného z uvedených druhov šeliem na VN Sĺňava zistený nebol a ani v širšom okolí. Vzhľadom k nevelkej rozlohe Vtáčieho ostrova by aj náhodný výskyt jedného jedinca uvedených šeliem mohol viesť k zdecimovaniu hniezdnych populácií čajkovitých, ale aj iných druhov vtákov. Rýchlosť šírenia týchto druhov z Českej republiky a južného Slovenska poukazuje na to, že koncom tohto desaťročia už môže byť Sĺňava priamo ohrozená inváznymi šelmami. Riziko tohto negatívneho vplyvu môže byť znížené len dôsledným monitoringom priamo na Vtáčom ostrove, na brehoch VN Sĺňava, ale aj v širšom okruhu a rýchlou a efektívnou eradikáciou týchto šeliem v okolí pred začatím hniezdenia. Eradikácia sa dá efektívne vykonať len za spolupráce ochranárskych organizácií, rybárskych a poľovníckych združení, nakoľko ani jeden z týchto subjektov nemá samostatne dostatočné kapacity na vykonanie tohto opatrenia.

Vonkajšie človekom podmienené faktory

Vo väčšine územia CHVÚ Sĺňava platí 3. alebo 4.stupeň ochrany. Jediné človekom podmienené vonkajšie faktory sú potenciálne plány na rekreačné využitie vodnej plochy alebo priamo Vtáčieho ostrova, ktoré sa ale dajú včasným zachytením odvrátiť už v počiatočnom štádiu. Vonkajším človekom podmieneným faktorom môže byť aj znečisťovanie rieky Váh, čím by došlo k úbytku vhodnej potravy pre rybára aj čajky. Predísť závažným škodám sa dá prostredníctvom preventívnych kontrol kvality vody a systematickým sledovaním potenciálnych negatívnych činností.

3.2. Stanovenie operatívnych cieľov

1. Zachovať a udržať priaznivý stav rybára riečneho (*Sterna hirundo*) v kategórii A priaznivého stavu.

1.1. Udržať priemerný stav (v päťročnej perióde) populácie rybára riečneho (*Sterna hirundo*) na minimálne 60 pároch

1.2. Zachovať vhodný biotop rybára riečneho na ploche 1000m²

2. Udržať vhodné hniezdne podmienky pre čajku čiernohlavú (*Larus melanocephalus*) a čajku sivú (*Larus canus*) a zachovať a udržať priaznivý stav čajky čiernohlavej v kategórii B priaznivého stavu.

2.1. Udržať priemerný stav (v päťročnej perióde) populácie čajky čiernohlavej (*Larus melanocephalus*) na minimálne 9 pároch

2.2. Zachovať vhodný biotop s nízkou a riedkou vegetáciou pre čajku čiernohlavú (*Larus melanocephalus*) a čajku sivú (*Larus canus*) na rozlohe 3 ha

3. Zvýšiť ekologické povedomie miestnych obyvateľov a zlepšiť spoluprácu s vlastníckmi a správcami pozemkov pri ochrane vtáctva

3.1. Zlepšiť úroveň poznania vtáctva, propagovať myšlienku ochrany významnej ornitologickej lokality a vybudovať infraštruktúru pre pozorovanie vtáctva na lokalite.

3.2. Zapojiť vlastníkov a užívateľov pozemkov a poľovných a rybárskych revírov do ostrahy lokality a dodržiavania predpisov na úseku ochrany prírody.

3.3. Rámcové plánovanie a modely hospodárenia pre lesné biotopy

V CHVÚ Sĺňava nie sú žiadne lesné porasty na lesnom pôdnom fonde, preto rámcové plánovanie a modely hospodárenia v tomto CHVÚ nie sú relevantné.

3.4. Navrhované opatrenia, stanovenie harmonogramu ich plnenia, určenie subjektu zodpovedného za ich, stanovenie merateľných indikátorov ich plnenia

Číslo opatrenia	Opatrenie	Lokalita	Priorita
Operatívny cieľ č. 1.1. Udržať priemerný stav (v päťročnej perióde) populácie rybára riečneho (<i>Sterna hirundo</i>) na minimálne 60 pároch			
1.1.1.	Zabezpečiť pravidelné kontroly územia a dodržiavanie legislatívy profesionálnou strážou prírody	CHVÚ	VP
1.1.2.	Zabezpečiť kontinuálny monitoring invázných druhov nepôvodných šeliem priamo v CHVÚ a v bezprostrednom okolí	CHVÚ a 15 km okolie	VP
1.1.3.	Udržať vhodné potravné biotopy na rieke Váh v úseku 20 km nad a pod vodným dielom prostredníctvom vylúčenia zásahov do koryta (ťažby štrku, stavba MVE a pod.)	CHVÚ	SP
1.1.4.	Zabezpečiť každoročný monitoring populácie rybára riečneho	CHVÚ	SP
1.1.5.	Zabezpečiť pravidelný manažment hniezdneho ostrova nielen pre rybáre, ale aj pre čajky smejivé aby sa predišlo vytlačaniu rybárov čajkami	CHVÚ	VP
1.1.6.	Udržať a posilniť existujúcu populáciu kráľika divého na Vtáčom ostrove ako predpoklad pre udržateľný manažment vegetácie na ostrove	CHVÚ	SP
Operatívny cieľ č. 1.2. Zachovať vhodný biotop rybára riečneho na ploche 1000m²			
1.2.1.	Každoročne pokosiť a odstrániť vegetáciu z Vtáčieho ostrova na rozlohe minimálne 3 ha aby nedochádzalo k zarastaniu ostrova	CHVÚ	VP
1.2.2.	Technicky zabezpečiť úpravu vybraných častí Vtáčieho ostrova o rozlohe minimálne 1000 m ² položením fólií a pokrytie tejto fólie štrkom	CHVÚ	VP
1.2.3.	Odstrániť z obvodu ostrova ½ stromov	CHVÚ	SP
Operatívny cieľ č. 2.1. Udržať priemerný stav (v päťročnej perióde) populácie čajky čiernehohlavej (<i>Larus melanocephalus</i>) na minimálne 5-9 pároch			
2.1.1.	Zabezpečiť pravidelné kontroly územia a dodržiavanie legislatívy profesionálnou strážou prírody	CHVÚ	VP
2.1.2.	Zabezpečiť kontinuálny monitoring invázných druhov nepôvodných šeliem priamo v CHVÚ a v bezprostrednom okolí	CHVÚ a 15 km okolie	VP
2.1.3.	Zabezpečiť každoročný monitoring populácie čajky čiernehohlavej a čajky sivej	CHVÚ	VP
2.1.4.	V okolí do 30 km od CHVÚ vylúčiť používanie látok uvedených v „Zozname zakázaných prípravkov na ochranu rastlín, ktoré sú zakázané používať v chránených vtáčích územiach“	CHVÚ	SP

Číslo opatrenia	Opatrenie	Lokalita	Priorita
Operatívny cieľ č. 2.2. Zachovať vhodný biotop s nízkou a riedkou vegetáciou pre čajku čiernehohlavú (<i>Larus melanocephalus</i>) a čajku sivú (<i>Larus canus</i>) na rozlohe 3 ha			
2.2.1.	Každoročne pokosiť a odstrániť vegetáciu z Vtáčieho ostrova na rozlohe minimálne 3 ha	CHVÚ	VP
2.2.3.	Odstrániť z obvodu ostrova ½ stromov	CHVÚ	SP
Operatívny cieľ č. 3.1. Zlepšiť úroveň poznania vtáctva, propagovať myšlienku ochrany významnej ornitologickej lokality a vybudovať infraštruktúru pre pozorovanie vtáctva na lokalite			
3.1.1.	Každoročne organizovať exkurzie na lokalitu s pozorovaním vtáctva pre verejnosť	CHVÚ	VP
3.1.2.	Vybudovať náučný chodník na lokalite	CHVÚ	VP
3.1.3.	Vybudovať aspoň dve pozorovateľne vtáctva na lokalite	CHVÚ	SP
3.1.4.	Pravidelne organizovať prednášky na všetkých školách v okolitých obciach a aj okresných mestách	CHVÚ	SP
3.1.5.	Vydávať letáky o lokalite a umiestňovať pravidelne súvisiace články aj do regionálnych médií a nakrútiť film o lokalite.	CHVÚ	SP
Operatívny cieľ č. 3.2. Zapojiť vlastníkov a užívateľov pozemkov a poľovných a rybárskych revírov do ostrahy lokality a dodržiavania predpisov na úseku ochrany prírody.			
3.2.1.	Vyškolíť miestnu rybársku stráž a užívateľov rybárskych revírov o predpisoch ochrany prírody platných v území a zapojiť ich do kontroly dodržiavania týchto predpisov.	CHVÚ	VP

Realizačné projekty navrhovaných opatrení

Praktická starostlivosť

1. Názov projektu a kód	SKCHVU026-01 Udržanie hniezdnych podmienok čajkovitých druhov na Vtáčom ostrove v CHVÚ Slňava
2. Príslušný operatívny cieľ	1.2., 1.2. a 2.2.
3. Opatrenia	1.1.5., 1.2.3., 1.2.1., 2.2.1., 2.2.3.
4. Priorita	Vysoká
5. Miesto uskutočnenia zásahu	CHVÚ Slňava – Vtáčí ostrov
6. Dátum začiatku a ukončenia opatrenia	Každoročne po vyhniezdení v celom období platnosti programu starostlivosti (2016-2045)
7. Spôsob riadenia	Príjemca projektu, t.j. organizácia aktívna v ochrane prírody
8. Spôsob realizácie	Svojpomocne
9. Zodpovednosť za realizáciu	MŽP SR
10. Celkové náklady na realizáciu opatrenia	Spolu 90000 € náklady na zabezpečenie manažmentu Spolu 3000 € / rok (cena práce 2000 €/ 1 rok, 5000 €/ 5 rokov - cena vybavenia a pohonných hmôt)
11. Špecifikácia potrebného technického	Krovinořez, záhradné nožnice, kanoe alebo iný čln, hrable, vidly

vybavenia, času a dĺžky obdobia jeho potreby	a iné potrebné drobné náradie. Náradie bude potrebné každoročne. Prvý rok bude nutné nakúpiť všetko náradie naraz a vzhľadom na životnosť a nadmerné opotrebovanie pri manažmente bude potrebné kúpiť 2 nové krovinorezy, motorovú pílu a čln pravdepodobne každých 5 rokov počas doby realizácie programu starostlivosti.
12. Určenie obdobia pre vyhodnotenie výsledkov plnenia úloh	Vždy po ukončení manažmentu v marci zhodnotenie uskutočnených zásahov.
13. Spôsob vyhodnotenia projektu	Záverečná správa – každoročne v prípade finančnej podpory.
14. Požiadavky na zabezpečenie BOZP a akékoľvek právne a organizačné záväzky vzťahujúce sa na pracovníkov a ostatných osôb zapojených do realizácie projektu	Zákon NR SR č. 330/1996 Z.z. v znení neskorších predpisov Zákon č. 543/2002 Z.z. v znení neskorších predpisov Vyhlášky č. 32/2008 Z.z.

1. Názov projektu a kód	SKCHVU026-02 Zlepšenie hniezdnych podmienok rybára riečneho na Vtáčom ostrove v CHVÚ Sĺňava
2. Príslušný operatívny cieľ	1.2.
3. Opatrenia	1.2.2.
4. Priorita	Vysoká
5. Miesto uskutočnenia zásahu	CHVÚ Sĺňava – Vtáčí ostrov
6. Dátum začiatku a ukončenia opatrenia	2018-2020, následne v päťročných intervaloch drobná údržba uskutočnených opatrení (úprava poškodených fólií, doplnenie štrkového substrátu)
7. Spôsob riadenia	Príjemca projektu, t.j. organizácia aktívna v ochrane prírody
8. Spôsob realizácie	Dodávateľsky
9. Zodpovednosť za realizáciu	MŽP SR
10. Celkové náklady na realizáciu opatrenia	Spolu 9300 € cena práce 3000 €, kúpa fólie 3000 €, kúpa zariadení 1000 €, preprava fólií na ostrov 1000 €, údržba 100€ / 2 roky
11. Špecifikácia potrebného technického vybavenia, času a dĺžky obdobia jeho potreby	Preprava fólií na breh vodnej nádrže, následne jej prepravenie na Vtáčí ostrov (fólia na 1000 m ² váži niekoľko ton), úprava podkladu, natiiahnutie fólie a jej zasypanie štrkom.
12. Určenie obdobia pre vyhodnotenie výsledkov plnenia úloh	Po skončení projektu v r. 2021 a následne v päťročných intervaloch po údržbe
13. Spôsob vyhodnotenia projektu	Záverečná správa
14. Požiadavky na zabezpečenie BOZP a akékoľvek právne a organizačné záväzky vzťahujúce sa na pracovníkov a ostatných osôb zapojených do realizácie projektu	Zákon NR SR č. 330/1996 Z.z. v znení neskorších predpisov Zákon č. 543/2002 Z.z. v znení neskorších predpisov Vyhlášky č. 32/2008 Z.z.

1. Názov projektu a kód	SKCHVU026-03 Vytvorenie nových hniezdnych príležitostí pre čajkovité druhy vtákov prostredníctvom vybudovania nového ostrova
2. Príslušný operatívny cieľ	1.1., 1.2.
3. Opatrenia	1.1.5., 1.2.2.
4. Priorita	Stredná
5. Miesto uskutočnenia zásahu	CHVÚ
6. Dátum začiatku a ukončenia opatrenia	2018-2020
7. Spôsob riadenia	Príjemca projektu, t.j. organizácia aktívna v ochrane prírody
8. Spôsob realizácie	Dodávateľsky
9. Zodpovednosť za realizáciu	MŽP SR
10. Celkové náklady na realizáciu opatrenia	50000 € na výstavbu nového ostrova z vyťažených sedimentov a 1000€ / ročne na jeho údržbu

11. Špecifikácia potrebného technického vybavenia, času a dĺžky obdobia jeho potreby	Technický projekt ostrova, zameranie jeho výstavby, samotná stavba ostrova
12. Určenie obdobia pre vyhodnotenie výsledkov plnenia úloh	Po skončení projektu v r. 2020 a následne každoročne pri udržiavacom manažmente
13. Spôsob vyhodnotenia projektu	Záverečná správa
14. Požiadavky na zabezpečenie BOZP a akékoľvek právne a organizačné záväzky vzťahujúce sa na pracovníkov a ostatných osôb zapojených do realizácie projektu	Zákon NR SR č. 330/1996 Z.z. v znení neskorších predpisov Zákon č. 543/2002 Z.z. v znení neskorších predpisov Vyhlášky č. 32/2008 Z.z.

Monitoring bioty územia

1. Názov projektu a kód	SKCHVU026-04 Monitoring vodného vtáctva v CHVÚ Slňava
2. Príslušný operatívny cieľ	1.1., 2.1.
3. Opatrenia	1.1.4., 2.1.3.
4. Priorita	Vysoká
5. Miesto uskutočnenia zásahu	CHVÚ Slňava
6. Dátum začiatku a ukončenia opatrenia	Celoročný monitoring v celom období platnosti programu starostlivosti (2015-2044)
7. Spôsob riadenia	Príjemca projektu, t.j. organizácia aktívna v ochrane prírody
8. Spôsob realizácie	Svojpomocne
9. Zodpovednosť za realizáciu	MŽP SR
10. Celkové náklady na realizáciu opatrenia	20000 € za dva roky, 5000€ počiatočný nákup výbavy a každých 7 rokov jeho výmena, telemetrie a 5200 € / rok na pravidelný monitoring lokality v priemernom intervale 1 krát týždenne (s častejšou kontrolou v hniezdnom období – podľa potreby návšteva aj každý deň počas hniezdenia, menej častou v mimo hniezdnom období)
11. Špecifikácia potrebného technického vybavenia, času a dĺžky obdobia jeho potreby	monokulárny ďalekohľad, binokulár, zápisník, pohonné hmoty, potreby na sčítanie vtákov v kolónií čajok, materiál na telemetrické sledovanie vybraných druhov vtáctva.
12. Určenie obdobia pre vyhodnotenie výsledkov plnenia úloh	Každoročne po skončení hniezdnej sezóny, v prípade telemetrie priebežne
13. Spôsob vyhodnotenia projektu	Záverečná správa po ukončení sezóny v prípade finančnej podpory projektu
14. Požiadavky na zabezpečenie BOZP a akékoľvek právne a organizačné záväzky vzťahujúce sa na pracovníkov a ostatných osôb zapojených do realizácie projektu	Zákon NR SR č. 330/1996 Z.z. v znení neskorších predpisov Zákon č. 543/2002 Z.z. v znení neskorších predpisov Vyhláška č. 32/2008 Z.z.

1. Názov projektu a kód	SKCHVU026-05 Monitoring invázných šeliem v CHVÚ Slňava a okolí
2. Príslušný operatívny cieľ	1.1., 2.1.
3. Opatrenia	1.1.2., 2.1.2.
4. Priorita	Vysoká
5. Miesto uskutočnenia zásahu	CHVÚ Slňava a 15 km okruh
6. Dátum začiatku a ukončenia opatrenia	Každoročne kontinuálne
7. Spôsob riadenia	Príjemca projektu, t.j. organizácia aktívna v ochrane prírody
8. Spôsob realizácie	Svojpomocne
9. Zodpovednosť za realizáciu	MŽP SR, MPRV SR

10. Celkové náklady na realizáciu opatrenia	6000 € / rok cena práce na minimálne jednu kontrolu týždenne (fotopascí a lokalít v okruhu 15 km od lokalít) a 12000 € na 30 fotopascí s príslušenstvom a ostatných zariadení, dokúpenie 10 fotopascí každých 5 rokov
11. Špecifikácia potrebného technického vybavenia, času a dĺžky obdobia jeho potreby	Binokulár, fotopasce, pohonné hmoty
12. Určenie obdobia pre vyhodnotenie výsledkov plnenia úloh	Každoročne po skončení hniezdnej sezóny
13. Spôsob vyhodnotenia projektu	Záverečná správa po ukončení sezóny v prípade finančnej podpory projektu
14. Požiadavky na zabezpečenie BOZP a akékoľvek právne a organizačné záväzky vzťahujúce sa na pracovníkov a ostatných osôb zapojených do realizácie projektu	Zákon NR SR č. 330/1996 Z.z. v znení neskorších predpisov Zákon č. 543/2002 Z.z. v znení neskorších predpisov Vyhláška č. 32/2008 Z.z.

1. Názov projektu a kód	SKCHVU026-06 Monitoring potravných biotopov na rieke Váh v úseku 20 km nad a pod vodným dielom
2. Príslušný operatívny cieľ	1.1.
3. Opatrenia	1.1.3.
4. Priorita	Stredná
5. Miesto uskutočnenia zásahu	Rieka Váh v úseku 20 km nad a pod vodným dielom
6. Dátum začiatku a ukončenia opatrenia	Každoročne kontinuálne
7. Spôsob riadenia	Príjemca projektu, t.j. organizácia aktívna v ochrane prírody
8. Spôsob realizácie	Svojpomocne
9. Zodpovednosť za realizáciu	MŽP SR, MPRV SR
10. Celkové náklady na realizáciu opatrenia	6000 € / rok cena práce na odber vzoriek a vyhodnotenie kvality vody minimálne jedenkrát mesačne, 2000€ / raz 5 rokov na ichtyologický prieskum, 1000€ / rok na PHM
11. Špecifikácia potrebného technického vybavenia, času a dĺžky obdobia jeho potreby	Ichyologický prieskum, vybavenie na kontrolu kvality vody, pohonné hmoty
12. Určenie obdobia pre vyhodnotenie výsledkov plnenia úloh	Každoročne na konci roka
13. Spôsob vyhodnotenia projektu	Záverečná správa po ukončení sezóny v prípade finančnej podpory projektu
14. Požiadavky na zabezpečenie BOZP a akékoľvek právne a organizačné záväzky vzťahujúce sa na pracovníkov a ostatných osôb zapojených do realizácie projektu	Zákon NR SR č. 330/1996 Z.z. v znení neskorších predpisov Zákon č. 543/2002 Z.z. v znení neskorších predpisov Vyhláška č. 32/2008 Z.z.

Regulovanie návštevnosti územia a zvyšovanie povedomia

1. Názov projektu a kód	SKCHVU026-07 Zlepšenie kontrolnej činnosti ochrany prírody v CHVÚ Sĺňava
2. Príslušný operatívny cieľ	1.1., 2.1., 3.2.

3. Opatrenia	1.1.1., 2.1.1., 3.2.1.
4. Priorita	Vysoká
5. Miesto uskutočnenia zásahu	CHVÚ Slňava
6. Dátum začiatku a ukončenia opatrenia	Od 2016 každoročne
7. Spôsob riadenia	Organizácia ochrany prírody
8. Spôsob realizácie	Svojpomocne
9. Zodpovednosť za realizáciu	MZP SR
10. Celkové náklady na realizáciu opatrenia	Ca 6000 €/rok 6000 €/ rok na 1/3 úväzok nového zamestnanca ŠOP SR zodpovedného za stráženie lokality priemerne 2x týždenne (v hniezdom období intervaly kontrol hustejšie, podľa potreby aj každý deň), 500 € / 2 roky zabezpečenie priestorov a techniky na školenie; 1000 €/ rok oblečenie a obuv pre strážcu a 500 €/ rok pohonné hmoty dobrovoľná stráž
11. Špecifikácia potrebného technického vybavenia, času a dĺžky obdobia jeho potreby	Ďalekohľad, zápisník, terénna obuv a oblečenie, pohonné hmoty, dataprojektor, prenájom miestnosti
12. Určenie obdobia pre vyhodnotenie výsledkov plnenia úloh	Každoročne po skončení kalendárneho roku
13. Spôsob vyhodnotenia projektu	Záverečná správa
14. Požiadavky na zabezpečenie BOZP a akékoľvek právne a organizačné záväzky vzťahujúce sa na pracovníkov a ostatných osôb zapojených do realizácie projektu	Zákon NR SR č. 330/1996 Z.z. v znení neskorších predpisov Zákon č. 543/2002 Z.z. v znení neskorších predpisov Vyhláška č. 32/2008 Z.z.

1. Názov projektu a kód	SKCHVU026-08 Usmernenie návštevnosti v CHVÚ Slňava
2. Príslušný operatívny cieľ	3.1.
3. Opatrenia	3.1.2., 3.1.3.
4. Priorita	Stredná
5. Miesto uskutočnenia zásahu	CHVÚ Slňava
6. Dátum začiatku a ukončenia opatrenia	2017 – 2020
7. Spôsob riadenia	Príjemca projektu, t.j. organizácia aktívna v ochrane prírody
8. Spôsob realizácie	Dodávateľsky
9. Zodpovednosť za realizáciu	MZP SR
10. Celkové náklady na realizáciu opatrenia	60000 €
11. Špecifikácia potrebného technického vybavenia, času a dĺžky obdobia jeho potreby	Naprojektovanie a výstavba náučného chodníka na korune hrádze, na vybraných bodoch výstavba pozorovacích veží, výrobu a osadenie informačných panelov náučného chodníka, špeciálne označenie symbolizujúce zákaz vstupu na ostrov a plavebné značenie zákazu plavby v 100m od ostrova, 1000€/ 5 rokov na údržbu panelov, označenie, veží a pod.
12. Určenie obdobia pre vyhodnotenie výsledkov plnenia úloh	V roku 2021 po ukončení projektu a následne v intervale každých päť rokov
13. Spôsob vyhodnotenia projektu	Záverečná správa a každých päť rokov správa o návštevnosti územia
14. Požiadavky na zabezpečenie BOZP a akékoľvek právne a organizačné záväzky vzťahujúce sa na pracovníkov a ostatných osôb zapojených do realizácie projektu	Zákon NR SR č. 330/1996 Z.z. v znení neskorších predpisov Zákon č. 543/2002 Z.z. v znení neskorších predpisov Vyhláška č. 32/2008 Z.z.

1. Názov projektu a kód	SKCHVU026-9 Zvýšenie povedomia o CHVÚ Slňava
2. Príslušný operatívny cieľ	3.1.
3. Opatrenia	3.1.1., 3.1.4., 3.1.5.
4. Priorita	Stredná
5. Miesto uskutočnenia zásahu	CHVÚ Slňava a okolité obce
6. Dátum začiatku a ukončenia opatrenia	Každoročne, priebežne
7. Spôsob riadenia	Organizácia ochrany prírody
8. Spôsob realizácie	Svojpomocne, dodávateľsky
9. Zodpovednosť za realizáciu	MŽP SR
10. Celkové náklady na realizáciu opatrenia	Spolu 7660 € / rok v rámci prvej dekády 4160 € / rok na 1/5 úväzok nového zamestnanca ŠOP SR (nad rámec projektu SKCHVU026-07), vydanie publikácií, letákov za 10 ročné obdobie spolu za asi 5000 €. 50000 € na vydanie videa o lokalite v rámci prvej dekády.
11. Špecifikácia potrebného technického vybavenia, času a dĺžky obdobia jeho potreby	Dataproyektor a technika na tlač propagačných a vzdelávacích materiálov.
12. Určenie obdobia pre vyhodnotenie výsledkov plnenia úloh	Každoročne po skončení kalendárneho roku
13. Spôsob vyhodnotenia projektu	Záverečná správa
14. Požiadavky na zabezpečenie BOZP a akékoľvek právne a organizačné záväzky vzťahujúce sa na pracovníkov a ostatných osôb zapojených do realizácie projektu	Zákon NR SR č. 330/1996 Z.z. v znení neskorších predpisov Zákon č. 543/2002 Z.z. v znení neskorších predpisov Vyhláška č. 32/2008 Z.z.

Súhrnný prehľad realizačných projektov a predpokladaných nákladov programu starostlivosti (roky 2016 – 2031)

Kód projektu	Názov projektu	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok	Rok
		(€)	(€)	(€)	(€)	(€)	(€)	(€)	(€)	(€)	(€)	(€)	(€)	(€)	(€)	(€)	(€)	(€)
		2016	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	
SKCHVU026-01	Udržanie hniezdných podmienok čajkovitých druhov na Vtáčom ostrove v CHVÚ Sĺňava	7000	2000	2000	2000	2000	7000	2000	2000	2000	2000	7000	2000	2000	2000	2000	2000	7000
SKCHVU026-02	Zlepšenie hniezdných podmienok rybára riečného na Vtáčom ostrove v CHVÚ Sĺňava	3400	2300	2300	0	100	0	100	0	100	0	100	0	100	0	100	0	0
SKCHVU026-03	Vytvorenie nových hniezdných príležitostí pre čajkovité druhy vtákov prostredníctvom vybudovania nového ostrova	0	0	20000	15000	15000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000
SKCHVU026-04	Monitoring vodného vtáctva v CHVÚ Sĺňava	10200	5200	15200	15200	5200	5200	10200	5200	5200	5200	5200	5200	5200	10200	5200	5200	
SKCHVU026-05	Monitoring invázných šeliem v CHVÚ Sĺňava a okolí	18000	6000	6000	6000	6000	10000	6000	6000	6000	6000	10000	6000	6000	6000	6000	6000	10000
SKCHVU026-06	SKCHVU026-07 Monitoring potravných biotopov na rieke Váh v úseku 20 km nad a pod vodným dielom	9000	7000	7000	7000	7000	9000	7000	7000	7000	7000	9000	7000	7000	7000	7000	7000	9000
SKCHVU026-07	Zlepšenie kontrolnej činnosti ochrany prírody v CHVÚ Sĺňava	8000	7500	8000	7500	8000	7500	8000	7500	8000	7500	8000	7500	8000	7500	8000	7500	8000
SKCHVU026-08	SKCHVU026-07 Usmernenie návštevnosti v CHVÚ Sĺňava	0	25000	15000	7500	7500	0	0	0	0	1000	0	0	0	0	1000	0	
SKCHVU026-09	Zvýšenie povedomia o CHVÚ Sĺňava	7660	7660	7660	7660	7660	7660	7660	7660	7660	7660	4160	4160	4160	4160	4160	4160	4160
	Spolu	63260	62660	83160	67860	58460	47360	41960	36360	36960	37360	44460	32860	33460	37860	34460	43860	

Súhrnný prehľad realizačných projektov a predpokladaných nákladov programu starostlivosti (roky 2032 – 2045)

Kód projektu	Názov projektu	Rok (€)	Rok (€)	Rok (€)	Rok (€)	Rok (€)	Rok (€)	Rok (€)	Rok (€)	Rok (€)	Rok (€)	Rok (€)	Rok (€)	Rok (€)	Rok (€)	Rok (€)	Spolu (€)
		2032	2033	2034	2035	2036	2037	2038	2039	2040	2041	2042	2043	2044	2045	2016-45	
SKCHVU026-01	Udržanie hniezdnych podmienok čajkovitých druhov na Vtáčom ostrove v CHVÚ Sĺňava	2000	2000	2000	2000	7000	2000	2000	2000	2000	2000	7000	2000	2000	2000	2000	90000
SKCHVU026-02	Zlepšenie hniezdnych podmienok rybára riečneho na Vtáčom ostrove v CHVÚ Sĺňava	100	0	100	0	100	0	100	0	100	0	100	0	100	0	9300	
SKCHVU026-03	Vytvorenie nových hniezdnych príležitostí pre čajkovité druhy vtákov prostredníctvom vybudovania nového ostrova	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	1000	75000	
SKCHVU026-04	Monitoring vodného vtáctva v CHVÚ Sĺňava	5200	5200	5200	5200	10200	5200	5200	5200	5200	5200	5200	10200	5200	5200	201000	
SKCHVU026-05	Monitoring invázií šeliem v CHVÚ Sĺňava a okolí	6000	6000	6000	6000	10000	6000	6000	6000	6000	10000	6000	6000	6000	6000	212000	
SKCHVU026-06	SKCHVU026-07 Monitoring potravných biotopov na rieke Váh v úseku 20 km nad a pod vodným dielom	7000	7000	7000	7000	9000	7000	7000	7000	7000	9000	7000	7000	7000	7000	222000	
SKCHVU026-07	Zlepšenie kontrolnej činnosti ochrany prírody v CHVÚ Sĺňava	8000	7500	8000	7500	8000	7500	8000	7500	8000	7500	8000	7500	8000	7500	232500	
SKCHVU026-08	SKCHVU026-07 Usmernenie návštevnosti v CHVÚ Sĺňava	0	0	0	1000	0	0	0	0	1000	0	0	0	0	1000	60000	
SKCHVU026-09	Zvýšenie povedomia o CHVÚ Sĺňava	4800	4800	4800	4800	4800	4800	4800	4800	4800	4800	4800	4800	4800	4800	168760	
	Spolu	34100	33500	34100	34500	50100	33500	34100	33500	35100	44500	34100	38500	34100	34500	1270560	

4. Spôsob vyhodnocovania plnenia programu starostlivosti

Tab.2. Logická matica vyhodnocovania programu starostlivosti

Štruktúra programu starostlivosti	Objektívne overiteľný indikátor úspešnosti	Spôsob overenia	Stav realizácie
Dlhodobé ciele			
1. Zachovať a udržať priaznivý stav rybára riečneho (<i>Sterna hirundo</i>) v kategórii A priaznivého stavu.	Kategória priaznivého stavu	Pravidelné vyhodnotenie priaznivého stavu (raz za 5 rokov)	Plní sa / neplní sa
2. Udržať vhodné hniezdne podmienky pre čajku čiernohlavú (<i>Larus melanocephalus</i>) a čajku sivú (<i>Larus canus</i>) a zachovať a udržať priaznivý stav čajky čiernohlavej v kategórii B priaznivého stavu.	Počet hniezdných párov čajky čiernohlavej, rozloha manažmentom ovplyvneného biotopu, kategória priaznivého stavu	Každoročný monitoring a porovnanie s referenčnou hodnotou v r. 2010-2015	Plní sa (ak je počet stabilný a rastie) / neplní sa (ak počet klesá)
3. Zvýšiť ekologické povedomie miestnych obyvateľov a zlepšiť spoluprácu s vlastníkami a správcami pozemkov pri ochrane vtáctva	Počet návštevníkov lokality (prichádzajúcich za účelom jej spoznania)	Monitoring návštevníkov raz ročne	Plní sa (ak rastie) / Neplní sa (ak stagnuje či klesá)
Operatívne ciele			
1.1. Udržať priemerný stav (v päťročnej perióde) populácie rybára riečneho (<i>Sterna hirundo</i>) na minimálne 60 pároch	Počet párov	Každoročné zhodnotenie po hniezdnej sezóne	Plní sa / neplní sa
1.2. Zachovať vhodný biotop rybára riečneho na ploche 1000m ²	Rozloha vhodného biotopu	Každoročné zhodnotenie v apríli	Plní sa / neplní sa
2.1. Udržať priemerný stav (v päťročnej perióde) populácie čajky čiernohlavej (<i>Larus melanocephalus</i>) na minimálne 9 pároch	Počet hniezdiacich párov aspoň 9	Každoročné zhodnotenie po hniezdnej sezóne	Plní sa / neplní sa
2.2. Zachovať vhodný biotop s nízkou a riedkou vegetáciou pre čajku čiernohlavú (<i>Larus melanocephalus</i>) a čajku sivú (<i>Larus canus</i>) na rozlohe 3 ha	Rozloha vhodného biotopu	Každoročné zhodnotenie v marci	Plní sa / neplní sa
3.1. Zlepšiť úroveň poznania vtáctva, propagovať myšlienku ochrany významnej ornitologickej lokality a vybudovať infraštruktúru pre pozorovanie vtáctva na lokalite.	Počet návštevníkov lokality (prichádzajúcich za účelom jej spoznania)	Monitoring návštevníkov raz ročne	Plní sa (ak rastie) / Neplní sa (ak stagnuje či klesá)
3.2. Zapojiť vlastníkov a užívateľov pozemkov a poľnohárskych a rybárskych revírov do ostrahy lokality a dodržiavania predpisov na úseku ochrany prírody.	Počet kontrol lokality	Záznamy z kontrol lokality	Plní sa (ak sú kontroly hlásené) / Neplní sa (ak nie sú hlásené kontroly)
Opatrenia			
1.1.1. Zabezpečiť pravidelné kontroly územia a dodržiavanie legislatívy profesionálnou strážou prírody	Počet kontrol lokality	Záznamy z kontroly	Plní sa priebežne / neplní sa priebežne
1.1.2. Zabezpečiť kontinuálny monitoring invázných druhov nepôvodných šeliem priamo v CHVÚ a v bezprostrednom okolí.	Počet dní s kontrolou	Záznamy z fyzickej kontroly alebo dni so záznamami z fotopascí	Plní sa priebežne / neplní sa priebežne
1.1.3. Udržať vhodné potravné biotopy na rieke Váh v úseku 20 km nad a pod vodným dielom prostredníctvom vylúčenia zásahov do koryta (ťažby štrku, stavba MVE a pod.)	Výsledky ichtyologických prieskumov a odobratých vzoriek vody	Záznamy z výskumu	Plní sa priebežne / neplní sa priebežne
1.1.4. Zabezpečiť každoročný monitoring populácie rybára riečneho profesionálnou strážou prírody	Počet kontrol lokality	Záznamy z kontroly	Plní sa priebežne / neplní sa priebežne
1.1.5. Zabezpečiť pravidelný manažment hniezdného ostrova nielen pre rybáre, ale	Rozloha vhodného biotopu	Každoročné zhodnotenie v	Plní sa priebežne / neplní sa priebežne

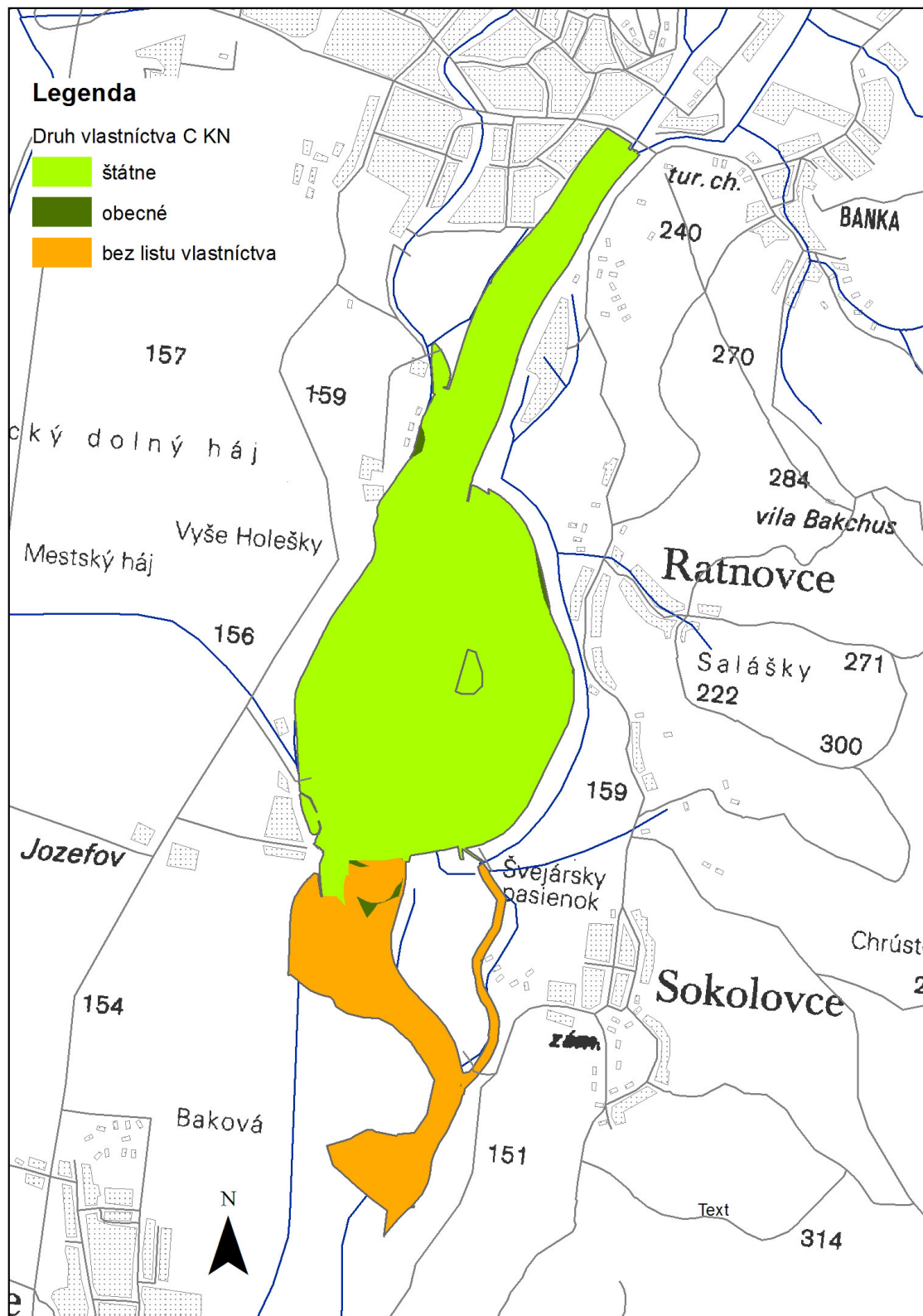
Štruktúra programu starostlivosti	Objektívne overiteľný indikátor úspešnosti	Spôsob overenia	Stav realizácie
aj pre čajky smejivé aby sa predišlo vytlačaniu rybárov čajkami		marci	
1.1.6. Udržať a posilniť existujúcu populáciu králiku divého na Vtáčom ostrove ako predpoklad pre udržateľný manažment vegetácie na ostrove	Počet králikov	Záznamy z monitoringu	Plní sa priebežne / neplní sa priebežne
1.2.1. Každoročne pokosiť a odstrániť vegetáciu z Vtáčieho ostrova na rozlohe minimálne 3 ha aby nedochádzalo k zarastaniu ostrova	Rozloha vhodného biotopu	Záznamy z manažmentu	Plní sa (ak každoročne je daná rozloha)/ Neplní sa (ak v danom roku nedosiahla daná rozloha)
1.2.2. Technicky zabezpečiť úpravu vybraných častí Vtáčieho ostrova o rozlohe minimálne 1000 m2 položením fólií a pokrytie tejto fólie štrkom	Rozloha upraveného biotopu	Záznamy z manažmentu	Plní sa / neplní sa
1.2.3. Odstrániť z obvodu ostrova 1/2 stromov	Počet odstránených stromov	Záznamy z manažmentu	Plní sa / neplní sa
2.1.1. Zabezpečiť pravidelné kontroly územia a dodržiavanie legislatívy profesionálnou strážou prírody	Počet kontrol lokality	Záznamy z kontroly	Plní sa priebežne / neplní sa priebežne
2.1.2. Zabezpečiť kontinuálny monitoring invázných druhov nepôvodných šeliem priamo v CHVÚ a v bezprostrednom okolí	Počet dní s kontrolou	Záznamy z fyzickej kontroly alebo dni so záznamami z fotopascí	Plní sa priebežne / neplní sa priebežne
2.1.3. Zabezpečiť každoročný monitoring populácie čajky čiernohlavej a čajky sivej	Počet párov	Každoročné zhodnotenie po hniezdnej sezóne	Plní sa / neplní sa
2.1.4. V okolí do 30 km od CHVÚ vylúčiť používanie látok uvedených v „Zozname zakázaných prípravkov na ochranu rastlín, ktoré sú zakázané používať v chránených vtáčích územiach“	Zoznam použitých látok v okolí do 30km	Každoročné zhodnotenie na konci roka	Plní sa / neplní sa
2.2.1. Každoročne pokosiť a odstrániť vegetáciu z Vtáčieho ostrova na rozlohe minimálne 3 ha	Schválená úprava vyhlášky	Predmety ochrany novej právnej úpravy	Plní sa / neplní sa
2.2.2. Odstrániť z obvodu ostrova 1/2 stromov	Počet odstránených stromov	Záznamy z manažmentu	Plní sa / neplní sa
3.1.1. Každoročne organizovať exkurzie na lokalitu s pozorovaním vtáctva pre verejnosť	Počet exkurzií	Prezenčné listiny	Plní sa / neplní sa
3.1.2. Vybudovať náučný chodník na lokalite	Prítomnosť náučného chodníku v CHVÚ	Zrealizovaný projekt	Plní sa / neplní sa
3.1.3. Vybudovať aspoň dve pozorovateľne vtáctva na lokalite	Počet pozorovateľní vtáctva	Zrealizované projekty	Plní sa / plní sa čiastočne / neplní sa
3.1.4. Pravidelne organizovať prednášky na všetkých školách v okolitých obciach a aj okresných mestách	Počet prednášok	Prezenčné listiny	Plní sa / neplní sa
3.1.5. Vydávať letáky o lokalite a umiestňovať pravidelne súvisiace články aj do regionálnych médií a nakrútiť film o lokalite.	Počet titulov publikácií, článkov a film	Výtlačky publikácií, článkov a film	Plní sa / neplní sa
3.2. 1. Vyškoliť miestnu rybársku stráž a užívateľov rybárskych revírov o predpisoch ochrany prírody platných v území a zapojiť ich do kontroly dodržiavania týchto predpisov.	Počet kontrol	Záznamy z kontrol	Plní sa / Neplní sa

5. Použit  podklady a zdroje informací

- Miklós, L., 2002. Atlas krajiny Slovenskej republiky. I. vyd., Bratislava: Ministerstvo životného prostredia SR; Banská Bystrica: Slovensk  agentúra životného prostredia
- Vass, D., 1988. Region lnge geologick  členenie Z padn ch Karpát a severn ch výbežkov Panónskej panvy na území ČSSR, Bratislava: Geologick   stav Dion ya Štúra
- Hraško, J., Linke , V.,   ly, R.,  urina, B., 1993. Pôdna mapa Slovenska, Bratislava: V skumn   stav pôdoznalectva a ochrany pôdy
- Pivar i, M., Kropitz, P., 1998.  zemn  plán veľkého územného celku  ilinsk ho kraja, Banská Bystrica: Urkea s.r.o. v znení zmien a doplnkov č. 1 až 4
- Register evidencie navrhovaných, určených, blokovaných a zrušených prieskumných území, Geologick   stav Dion ya  t ra, 2014 dostupn  na <http://mapserver.geology.sk/pu/>
- Prehľad výhradných lo isk a lo isk nevyhradených nerastov, Geologick   stav Dion ya  t ra, 2014 dostupn  na <http://mapserver.geology.sk/loziska/>
- Register zdokumentovaných svahových deformac i na území SR, Geologick   stav Dion ya  t ra, 2014 dostupn  na <http://mapserver.geology.sk/zosuvy/>
- Register zaevidovaných skládok odpadov na území SR, Geologick   stav Dion ya  t ra, 2014 dostupn  na <http://mapserver.geology.sk/skladky/>
- Databáza hydrogeologických a geotermálnych vrtov, Geologick   stav Dion ya  t ra, 2014 dostupn  na <http://mapserver.geology.sk/hgvrty/>
- Výnos MŽP SR č. 3/2004-5.1 zo 14. júla 2004, ktorým sa vydáva n rodn  zoznam území európskeho významu
- Vyhláška MŽP SR  . 32/2008 Z. z., ktorou sa vyhlasuje Chr nen  vt cie územie Sĺňava
-  t tny zoznam osobitne chránených  ast  prírody a krajiny dostupn  na <http://uzemia.enviroportal.sk/>
- Baz lnge environment lnge informácie o sídlach Slovenska, Slovensk  agentúra životného prostredia, Banská Bystrica, 2009-2013 dostupn  na <http://www.beiss.sk/>
- Mapov  portál štátnej ochrany prírody a krajiny, Banská Bystrica, 2014 dostupn  na <http://maps.sopsr.sk/mapy/map.html>
- Kub n, V., Matoušek B.,  i ka,  ., Trnka, A., Trnkov . B., 1998: Hniezdna avifauna „Ostrova čajok“ na vodnej nádrži Sĺňava pri Pie t noch (z padn  Slovensko). Tichodroma 11: 147 – 154, Bratislava
- Ka u   k, P., 2012: Avifauna vodnej nádrže Sĺňava pri Pie t noch v rokoch 1959 – 2012, Tichodroma 24: 76 – 91, Bratislava

6.2 Mapa identifikácie vlastnícko-užívateľských vzťahov

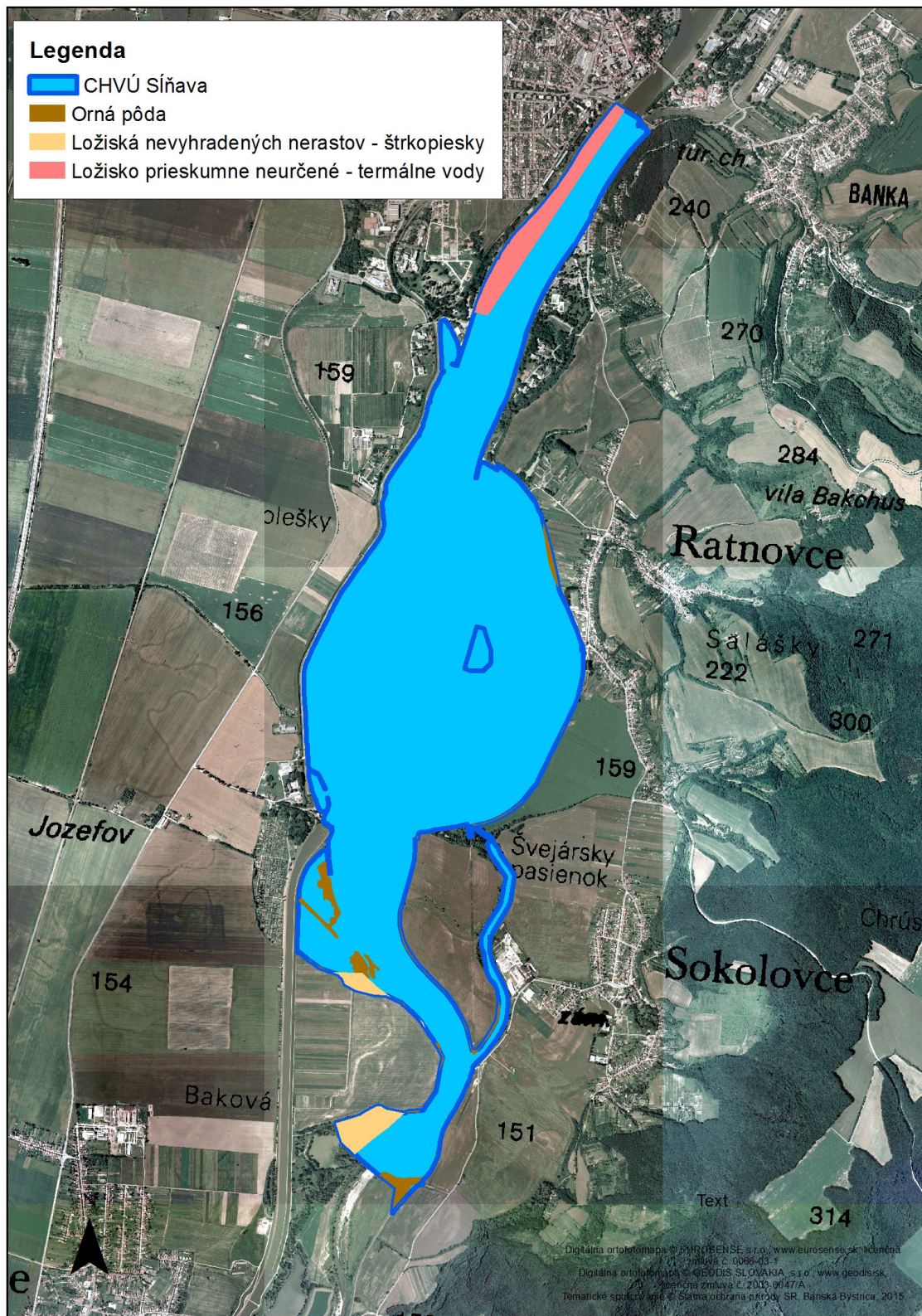
Mapa identifikácie vlastnícko - užívateľských vzťahov CHVÚ Sĺňava

1:30 000

6.3 Mapa využitia územia

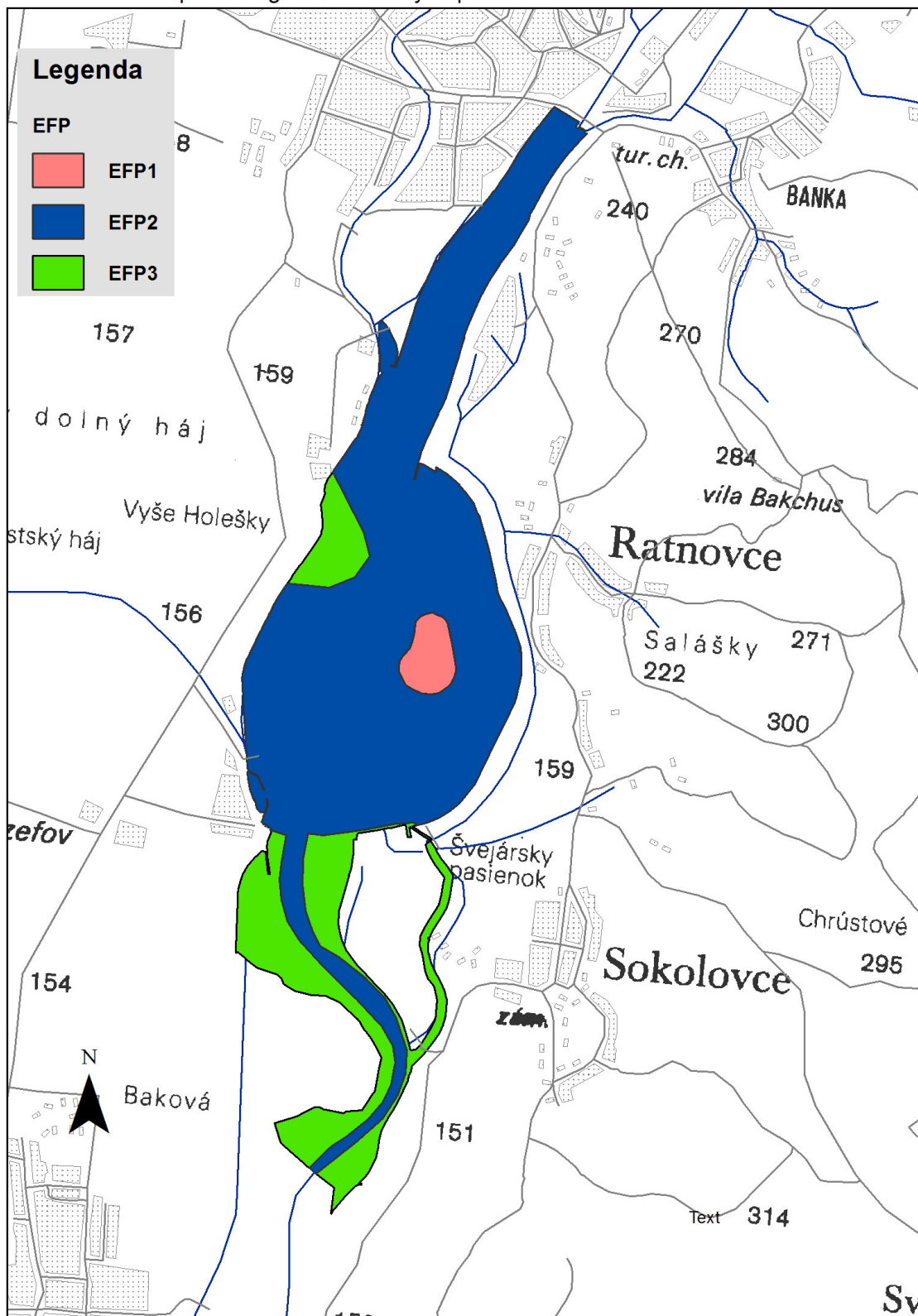
Mapa využitia územia CHVÚ Sĺňava

1:30 000

6.4 Mapa ekologicko-funkčných priestorov

Mapa ekologicko - funkčných priestorov CHVÚ Sĺňava

1:30 000